Ludewig, Friedrich August

CLAVIS VIRGILIANA

sive

EXPLICATIO

VOCABULORUM DIFFICILIORUM

plerumque omnium;

FORMULARUMQUE DICENDI

complurium

quae in

VIRGILII OPERIBUS

occurrunt.

Auctore

Friderico Augusto Ludewig.

PARS I.

BUCOLICA ET GEORGICA.

Berolini.

Sumtibus Henrici Frölich. 1805.

P. VIRGILII MARONIS

BUCOLICA.

ECLOGA I.

Patulus, dispansus, longe lateque ramis diffusus.

Recubare, quiete jacere, quiescere.

Tegmen, umbra, quae tegendo efficitur.

Silvestris, agrestis, rusticus, pastoritius.

Musa, carmen.

Meditari, exercere.

Arena, fistula e culmo arenae.

Dulcis, jucundus, gratus.

Linquere, relinquere, deserere.

Arvum, proprie, ager aratus non satus; deinceps, unusquisque ager.

Fugere, ad fugendum cogi, expelli.

Lentus, proprie, qui facilè flectitur; hinc humi prostratus, otiosus et securus.

Formosus, qui bonam formam habet, pulcher.

Resonare, voce respondere.

Otium, pax, securitas.

Ovile, proprie, locus in quem grex ovium congregatur: deinceps, grex ipsa.

Imbuere, perfundere, madefacere, adspergere.

Imbuere aram, scil. sanguine, sacrificari: nam cum hostia sacrificatur, adspergitur ara sanguine.

Errare, pasci; armenta enim, dum pascuntur, longe lateque divagantur et errant.

Ludere, animi causa cantare, cantu se delectare.

Calamus, fistula e calamo.

Magis, potius.

Usque adeo, nam, quum.

Turbatur, turbae atque tumultus exoriuntur.

Protenus, prorsum ante se.

Aeger, aegre, cum multo labore multâque molestia.

Agere, proprie de pecoribus et armentis dicitur, treiben.

Ducere, fune trahere.

Densus, frequens.

Corylus, Haselstaude.

Gemelli, duo uno partu editi.

Spem gregis, scil. supplendi, reparandi, restaurandi.

Silex, species quaedam lapidis arenacei durior et cinerea, e qua radices montium in Italia constant.

Nudus, nullo gramine obductus.

Connixa, quae peperit.

Malum, calamitas, damnum, pernicies.

Laevus, stultus, tardus, perversus.

De coelo tactus: fulmine percussus.

Sinister, male ominatus, inauguratus.

Dare, edere, dicere.

Depellere, pellere, agere.

Foetus ovium, agni.

Catulus, foetus canis proprie, deinceps autem foetus cujusvis ferae, vel omnino bestiae, quae pedes habet digitatos.

Hoedus, foetus caprinus utriusque sexus, quatenus opponitur agnis, qui sunt foetus ovium.

Componere, comparare.

Lentus, ad ligandum aptus, geschmeidig.

Viburnum, Waldrebe, kleiner Mehlbaum, genus fruticis in saepibus et viis obvium.

Libertas, Dea erat Romanis quae ad supplices faciem vertebat, unde dicitur: *respexit*.

Iners, ignavus.

Postquam, ex quo tempore.

Habere, tenere, possidere, beherrschen.

Peculium, proprium, quod servus labore et industria sibi comparabat.

Victima, animalia occisoria.

Saeptum, omnis locus saepimento vallatus, cujus modi sunt stabula ovium, caprarum, boum.

Premere, conficere.

Aes, pecunia.

Vocare, invocare.

Arbustum, locus arboribus vitiferis consitus, Baumweinberg.

Praesens, propitius, favens.

Bis seni, duodecim.

Altaria fumant, sacrificatur.

Submittere, alere ad gregem supplendum, educare ad foeturam et usum.

Limosus, qui in limo vel coeno crescit.
Obducere, tegere.
Juncus, arundo tenuior, Binsen.
Gravis, gravida, trächtig.
Tentare, nocere, vexare.
Feta, quae peperit.
Malus, noxius.
Contagium, morbus, qui ex contactu contrahitur.
Frigus opacum, frigus loci opaci, nemoris umbrae.
Captare, capere, frui.
Hinc, ex una parte.
Vicino ab limite saepes, saepes, quae inter tuum et vicinum agrum terminum efficit.
Saepes salicti: saepes e salicibus structa.
Hyblaeae apes, apes, quae in agris urbis Siciliae, Hyblae, ubi magna est copia thymi, praestantissimum mel colligunt.
Florem depasta, cujus flores depascuntur.
Susurrus, murmur submissus, Gesumse.
Suadere, invitare.
Hinc, ex altera parte.
Frondator, qui vites amputat et folia decerpit, Laubscherer.

Ad auras, alta voce.

Raucus, cui vox est impedita et obtusa.

Palumbes: species fera columbarum, Holztaube.

Gemere, girren.

Aërius, celsus, altus.

Levis, celer, expeditus.

Pasci in aethere, volare in aëre more avium.

Fretum, mare.

Destituere, relinquere.

Nudus, sine aqua.

Pererrare, permeare, perlustrare.

Exsul, ad alienas terras proficiscens.

Arar, fluvius Galliae, qui in Rhodanum influit, hodie, Saone.

Tigris, fluvius, qui oritur in Armenia majore et se immittit in Sinum Persicum.

[illegible], deleri.

Vultus, imago.

Sitientes, sic dicuntur populi Africae, propter magnum aestum in hac mundi parte.

Scythia, sic nominabatur apud veteres omnis pars septemtrionalis orbis terrarum.

Creta, insula in mari mediterraneo, hodie Candia.

Oaxes, fluvius insulae Cretae.

Divisus, separatus.

Tugurium, rustica habitatio ex stramentis vel arundinibus constructa.

Congestus, compositus, constructus.

Cespes, terra cum herba evulsa, Rasen.

Culmen, tectum.

Post, posthac.

Regna, agri, possessiones.

Aliquot aristae: paucae, rarae aristae.

Arista proprie vallum, quo muniuntur frumenta; deinceps, spica.

Impius, sceleratus, nefarius.

Novale, ager, qui alternis annis seritur, Brachfeld.

Habere, possidere.

Barbarus, peregrinus.

Seges, ager aratus satus, Saatfeld.

Quis, quibus, in quorum utilitatem.

Conserere, colere.

Inserere, pfropfen.

Dumosus, spinosus, rigidus.

Cytisus, fruticis genus colore albicante, ramis fere cubitalibus jucundo foliorum odore et sapore, apibus et capris gratum.

Carpere, decerpere, depasci.

Mitis, maturus.

Castaneae molles, genus quoddam, quod corticem minus duram habet.

Pressum lac, caseus, quia serum e coagulo, sive concreta lactis parte exprimitur.

ECLOGA II.

Ardere, vehementer diligere, ardentissimo ardore prosequi.

Cacumen, vertex vel summitas cujuscunque rei, hic de arboribus, der Wipfel.

Inconditus, incompositus, nulla arte aut studio factus.

Studio inani, frustra.

Jactare, verba fundere, pronuntiare, exclamare.

Captare, vid. Ecl. I. 53.

Occultare, abscondere, tegere.

Spinetum, locus spinis consitus, Dornzaun.

Rapidus, vehemens, magnus.

Fessus, fatigatus.

Serpyllum, Quendel, Feldkümmel, wilder Thymian.

Olere, odorem spirare.

Mecum, circa me.

Lustrare, perquirere, persequi.

Arbustum, vid. Ecl. I. 40.

Satius, melius.

Fastidium, contemtus.

Credere, confidere.

Ligustrum, Rainweide.

Cadere, decidere.

Vaccinium, Hyacinthus, lilium Martagon, Türkisch Bund.

Legere, colligere.

Despectus, contemtus.

Abundare, copiam habere.

Errare, vagari, pasci.

Novus, recens, frisch.

Frigus, hiems.

Desit, deest.

Vocare, revocare, domum reducere.

Amphion, filius Jovis et Antiopes, qui lyrae cantu Thebas condidit.

Dircaeus, Thebanus, a Dirce fonte prope Thebas.

Actaeus, Atticus, Atheniensis.

Aracynthus, mons inter Boeotiam et Atticam.

Placidus, quietus, tranquillus.

Ventis, a ventis, per ventos.

Libeat, placeat.

Sordidus, vilis, pauper.

Casa, tugurium ex stramentis et cespitibus.

Figere, scilicet telo, jaculo, transfigere, trajicere, venari.

Compellere, agere.

Hibiscus, genus malvae agrestis, Ibisch.

Pan, filius Mercurii, Deus rusticorum et pastorum.

Instituere, docere.

Curare, in clientelam suscipere.

Magister, custos, pastor.

Poeniteat, molestum videatur.

Terere labellum calamo, fistulam ori admovere.

Quid non faciebat? omnia faciebat, nihil intentatum relinquebat.

Dispar, impar, inaequalis.

Compactus, conjunctus, compositus.

Cicuta, proprie Schierling, deinceps au-

tem, unusquisque caulis cavus, canna, calamus.

Secundum, scil. possessorem, dominum.

Capreoli, caprearum pulli.

Pelles sparsae albo, pelles quibus insunt maculae albae, weiſs gesprenkelt.

Siccare, exsugere.

Sordere, displicere, contemtui esse.

Calathus, vasculum vimineum, Korb.

Candidus, pulcher.

Pallens, flavus.

Summus, in altum excrescens.

Anethum, Dill.

Casia, apud Graecos Enceoron ſive Thymelaeon, quae grana cnidia fert Zelland.

Intexere, innectere, involvere.

Mollis, tener.

Luteolus, flavus.

Pingere, distinguere, variare, bunt machen.

Caltha, Ringelblume.

Mala cana, mala cydonia sive cotonea, Quitten.

Lanugo, lana mollis.

Cereus, flavus instar cerae.

Proximus, vicinus.

Rusticus, stultus, stupidus.

Curare, aestimare.

Quid volui mihi misero? quam male causae meae consului, dum munerum mentionem feci.

Floribus austrum immittere, flores exponere austro.

Perditus, scil: amore, amens.

Paris, filius Priami regis Troiae, e genere Dardani, auctoris Troiae, propter quod *Dardanius* dicitur.

Pallas, Minerva, Jovis filia.

Torvus, truculentus, ipso adspectu terribilis.

Sequi, persequi, appetere, avide quaerere.

Lascivus, petulans.

Trahere, secum rapere.

Voluptas, amor, libido.

Aratrum jugo suspensum, aratrum inverso vomere protractum, ita ut terram verrat.

Referre, retrahere, domum reducere.

Decedens, occiduus.

Duplicare, augere, majus reddere.

Semiputatus, dimidia ex parte amputatus.

Frondosus, plenus frondium.

Quin, cur non?

Quorum indiget usus, quae ad usum vitae rusticae sunt necessaria.

Vimen, omne virgultum flexibile, et ad ligandum aptum, praecipue, salicum, Reiser.

Mollis, flexilis.

Parare, moliri.

Detexere, flechten.

Fastidire, contemnere.

ECLOGA III.

Tradere, committere.

Fovere, amplecti, persequi.

Alienus, mercede conductus.

Subducere, auferre, detrahere.

Parcius, rarius, modestius, temperatius.

Vir, homo puris moribus.

Objicere, exprobrare.

Novimus et qui te, scil. corruperit.

Transversa tueri, invidere, scheel sehen; quibus enim invidemus illos transverse, vel oblique, (seitwärts,) aspicere solemus.

Facilis, qui facile ignoscit, et veniam largitur.

Sacellum, locus sanctus sine tecto cum simulacris Deorum, Capelle.

Malus, nocivus, perniciosus.

Falx, instrumentum, quo secantur frumenta, segetes, herbae, arbores, vites.

Novellus, tener.

Calamus, sagitta e calamo.

Perversus, pravus, improbus.

Aliqua, aliquatenus, aliqua ratione.

Fur, servus furax.

Excipere insidiis, per insidias capere.

Proripere se, se subtrahere clam, se subducere, ut fures solent.

Cogere, colligere, in unum locum congregare.

Carectum, locus plenus caricis; carex autem est, Riedgrafs.

Victus, superatus.

Si nescis, ut hoc scias, ne ignores.

Cantando tu illum? scil. vicisse te ais?

Trivium, locus quo tres viae ducunt, ubi plebs otiosa convenire solet.

Indoctus, inperitus.

Stridens, schnarrend.

Stipula, fistula e stipulis vel culmis.

Disperdere carmen miserum, miserabiliter canere.

Vicissim, per vices, im Wettgesange.

Experiri, tentare, periculum facere.

Vitula, juvenca, vacca tenera.

Recusare, rejicere.

Mulctra, vas, in quo lac mulsum excipitur.

Bini foetus, gemelli.

Deponere, in sponsione collocare, verwetten.

Pignus, sponsio, Wette.

Injustus, severus.

Caelatus, exsculptus.

Lentus, flexilis, rankend.

Tornus, proprie instrumentum fabrile, quo tornatur; deinceps autem scalprum, Grabstichel.

Facilis, qui docta ac perita manu tractatur.

Superadditus, in ora positus, exsculptus.

Diffusus, sparsus.

Vestire, cooperire, amplecti.

Pallens edera, genus ederae fructibus et foliis subalbidis.

Corymbus, racemus ederae, in orbem circumactus, et acinis et baccis gravis.

Signum, imago, simulacrum.

Describere, delineare, dimetiri.

Radius, virga geometrarum, qua in pulvere formas delineabant, Stäbchen.

Gentibus, in usum gentium.

Orbis, coelum.

Conditus, reconditus, absconditus, clausus.

Ansa, Henkel.

Amplecti, circumdare.

Acanthus, Bärenklau.

Orpheus, filius Oeagri et Calliopes, cantu et lyra celeberrimus.

Veniam quocunque vocaris, omni conditione proposita tecum certabo.

Lacessere, in certamen provocare.

Sensibus imis reponere, diligenter expendere, considerare.

Parturire, parturire velle, fertilitatis specimina dare.

Frondere, frondes emittere.

Annus, anni tempus.

Alternis, scil. versibus, einen Wechselgesang singen.

Camoe-

Camoenae, Musae, filiae Jovis et Mnemosynes.

Colere, amare, curare, frequentare, versari.

Phoebus, Apollo; filius Jovis et Latonae.

Petere, jacere.

Offerre se ultro, obviam venire.

Ignis, ille, cujus amore flagramus, summo ardore amatus.

Partus, paratus.

Venus, amica.

Aërius, per aërem vagans.

Congerere, scil: nidum, nidificare.

Lectus, collectus, decerptus.

Aurea mala, poma Punica seu granata.

Partem aliquam, scil: eorum, quae locuta est.

Venti, o venti.

Referre, perferre.

Sectari, persequi.

Natalis, dies, quo quis natus est.

Facere cum vitula, vitulam sacrificare.

Triste, scil; quidquam, tristis, perniciosa res.

Stabulum, locus ubi pecora stant, Hürden.

Imber, agmen aquarum, largius effusum.

Satum, seges.

Humor, pluvia.

Depulsus, a lacte prohibitus.

Arbutus, Erdbeerbaum, Hagapfelbaum.

Pollio, patronus Virgilii et Horatii, ipse poeta, orator et historicus, gratia apud Augustum, amicitia Antonii notissimus.

Pierides, Musae, a Piero, monte Thessaliae, qui in Macedoniam protenditur, sic dictae, ubi natae sunt.

Novus, praeclarus.

Pascere, nutrire.

Petere, ferire.

Quo te quoque gaudet, scil: pervenisse.

Rubus, Brombeerstaude.

Amomum, genus fruticis odorati Indici.

Jungat, scil: aratro.

Jungere vulpes et mulgere hircos, proverbialiter dicitur de re palam absurda et inani.

Fragum, Erdbeere.

Parcere, carere, nolle.

Rejicere, abigere.

Cogere, compellere, ad umbram et frigus captandum.

Praecipere, praeoccupare, ante capere, auferre antea.

Pressare ubera palmis, mulgere.

Ervum, genus leguminis, simile illi quod nos appellamus, Wicke.

Fascinare, versehen.

Flores inscripti nomina, flores, quibus inscripta sunt nomina.

Componere, dirimere, finire.

Lis, controversia, certamen.

Rivus, canalis, ad irriganda prata.

Bibere, irrigari, aqua perfundi.

ECLOGA IV.

Sicelides Musae, Sicilienses Musae, quae primum in Sicilia carmina pastoritia docuerunt.

Majora, altiora, sublimiora.

Juvare, delectare.

Myrica, genus virgulti, in ripis fluminum crescens, Tamarisken.

Cumaeum carmen, Sibyllinum vaticinium, a Cumaea, celeberrima Sibyllarum, quae sic cognominabatur, quia Cumis in Campania habitabat.

Ab integro, de novo.
Nasci, oriri.
Virgo, Justitia, Astrea.
Saturnia regna, aurea aetas, quae sub Saturno fuisse dicitur.
Nova progenies, melius hominum genus.
Ferreus, durus, ferus, inhumanus.
Surgere, initium habere, procedere.
Aureus, praestans.
Lucina, Diana, quae parientibus et in lucem venientibus praeest.
Decus hoc aevi, praeclara haec aetas.
Inire, scil: cursum, incipere, inchoare.
Magnus, illustris, insignis, memorabilis.
Te duce, tuis auspiciis.
Irritus, abolitus, ad nihilum deductus.
Scelus, flagitium.
Solvere, liberare.
Formido, metus permanens.
Heroes, viri, qui excellenti et plus quam humana virtute praediti, Deorum filii habebantur, et ut Dii colebantur.
Ipse videbitur illis, scil: permixtus.
Nullo cultu, sine omni cultu, sua sponte.
Munusculum, donum parvum.

Errans, passim vagans, sich schlängelnd.

Baccar, planta coronaria, cujus radix odorem habet cinnamomo proximum, et quae fascinum depellere credebatur, wilde Narde.

Ridens, florens, pulcher, suavis.

Colocasium, planta palustris Aegyptia, latissimis foliis, caule spectabili, fabas pro fructu habens, quae edebantur non minus ac radix et caulis.

Fundere, abundanter proferre.

Ipsae, sponte, nullo ducente.

Distentus, repletus, turgens.

Blandus, jucundus.

Cunabula, lectuli in quibus jacent infantes.

Occidere, interire, perire.

Herba veneni, herba venenata.

Vulgo, passim, omnibus locis.

Amomum, Ecl. III. 89.

Mollis, laevis, nullis aculis munitus.

Flavescere, maturescere, dum enim frumentum flavescit, maturum est.

Incultus, qui sine ullo cultu crescit.

Rubens, maturescens.

Sentis, spina, dumetum.

Sudare, stillare.

Roscidus, roris more guttatim se per folia colligens.

Subesse, remanere.

Fraus, scelus.

Tentare ratibus, navigare.

Thetis, filia Nerei et Doridis, conjux Pelei, mater Achillis, h. l. mare.

Cingere, circumdare.

Infindere sulcos telluri, arare.

Tiphys, gubernator navis Argus.

Argo, prima longa navis Graecorum, qua Jason cum delectis heroibus in Colchos navigabat, ad aureum vellus avehendum.

Troja, urbs Asiae minoris.

Achilles, filius Pelei et Thetidos, fortissimus dux Graecorum in bello Trojano.

Firmatus, confirmatus, validus, robustus.

Cedere mari, relinquere mare, non amplius navigare.

Vector, navita.

Nautica pinus, navis.

Mutare, commutare.

Rastri, instrumentum rusticum ad confringendas glebas, Karst.

Mentiri colorem, alieno colore tingi.
Murex, genus conchyliorum, ex quo purpura praeparatur.
Croceus, flavus.
Mutare, tingere, inficere.
Lutum, herbae genus, cujus folia siccata dant colorem flavum, Waude.
Sandyx, Zinnober.
Vestire, tingere.
Currere, volvere, rotare, volvendo efficere, cursu adducere.
Fusus, instrumentum, quod fila fundit, hoc est: deducit, Spindel.
Concors, consentiens.
Stabilis, immutabilis.
Numen, vis, potestas, voluntas.
Parcae, tres erant sorores: Clotho, Lachesis, Atropos, quae filum vitae humanae nebant et quando hora mortis veniebat, abrumpebant.
Adgredi, suscipere.
Suboles, proles, infans.
Incrementum, alumnus et nutricius.
Convexus, concavus, gewölbt.
Nutare, concuti, contremiscere.

Pondus, moles.
Tractus, regio.
Profundus, altus.
Spiritus, vis ingenii, et vigor poëticus.
Dicere, laudare, celebrare.
Linus, filius Apollinis et Terpsichores, vates Thebanus.
Adesse, opem ferre, favere.
Longa fastidia ferre, multum molestiae facere.
Dignari, dignum judicare.
Cubile, lectus.

ECLOGA V.

Bonus, peritus, doctus.
Calamus, fistula.
Dicere, canere.
Major, scil. natu, senior.
Incertus, instabilis, mobilis.
Motare, movere, agitare.
Succedere, subire, ingredi.
Rarus, passim pendens.

Spargere, obducere.
Labrusca, vitis agrestis.
Racemus, uva.
Ignis, amor.
Jurgium, contentio, certamen.
Servare, custodire.
Describere, inscribere, incidere.
Modulari, canere.
Alterna, alternatim.
Puniceus, colorem rubicundum habens.
Saliunca, genus virgulti, celtische Narde.
Rosetum, locus ubi multae rosae crescunt.
Crudele funus, acerba mors.
Exstinctus, absumtus.
Gnatus, filius.
Libare, leviter degustare, vix labris attingere.
Quadrupes, omne pecus cicur.
Graminis herba, gramen tenerum.
Poenus, Carthaginiensis, Africanus.
Thiasus, chorus in honorem Bacchi saltans.
Inducere, ducere.
Intexere, involvere, induere.
Ferre, auferre.
Pales, Dea pastorum.

Mandare sulcis, seminare.
Infelix, infecundus, inutilis.
Lolium, genus graminis inter hordea et arenas crescens, Lolch, Trespe.
Sterilis arena, frumentum vitiosum vanea culmos habens, Flughaber.
Surgere, crescere.
Paliurus, genus fruticis spinei, Christdorn.
Inducere umbras fontibus, arbores circa fontes ponere, quae dent umbram.
Mandare, jubere, postulare.
Tumulus, Grabhügel.
Carmen, inscriptio, epitaphium.
Usque ad sidera, in toto terrarum orbe.
Sopor, somnus.
Fessus, labore fatigatus.
Restinguere, sedare.
Aequiparare, par esse.
Vox, cantus.
Alter, secundus, proximus.
Quocunque modo, qualitercunque poterimus.
Nostra, scil: carmina.
Vicissim dicere carmina, einen Gegengesang singen.
Tollere ad astra, ad coelum extollere, celebrare laudibus.

Majus, jucundius.
Candidus, splendens, micans.
Olympus, proprie mons Thessaliae, sedes Deorum; deinceps, coelum.
Voluptas, laetitia.
Tenere, habere, amplecti.
Dryades, Nymphae silvarum.
Meditari, struere, parare.
Otia, tranquillitas.
Voces jactare, exclamare, clamorem extollere.
Intonsus, silvosus, incaeduus.
Felix, propitius.
Crater, poculum amplum.
Statuere, ponere, collocare.
Olivum, oleum.
Hilarare, hilarem et laetum reddere.
Bacchus, vinum.
Messis, aestas.
Calathus, poculi genus, eine Trinkschale.
Ariusia vina, vina ex promontorio et tractu Ariusio in insula Chio, hodie Scio.
Nectar, proprie, potio Deorum; deinde autem vinum dulcissimum.
Satyri, genus Semideorum, qui semper in comitatu Bacchi erant.

Saltantes Satyros imitari, saltare more Satyrorum.

Sollemnis, anniversarius.

Vota reddere, sacra peragere.

Lustrare, circumire.

Jugum, cacumen.

Pasci, nutriri.

Ceres, Dea frumenti.

Damnare votis, preces audire, et ad vota, quae precantes suscipiunt, solvenda obligare.

Veniens, oriens, flare incipiens.

Sibilus, Säuseln.

Juvare, delectare.

Cicuta, fistula e calamis cicutae.

Pedum, baculus incurvus, quo utuntur pastores ad comprehendendas oves aut capras a pedibus.

ECLOGA VI.

Syracosius versus, carmen ad modum Syracusani Theocriti, carmen bucolicum.

Ludere, canere.

Thalia, una ex Musis.

Cynthius, Apollo a Cyntho, monte in insula Delo sic dictus.

Aurem vellere, mos admonendi, am Ohre zupfen.

Deductus, tenuis, exilis.

Condere, componere, carminibus celebrare.

Agrestis Musa, carmen rusticum, pastorale.

Pagina, liber, carmen.

Pierides, vid. Ecl. III. 85.

Chromis et Mnasylos, nomina Satyrorum.

Silenus, celeberrimus Satyrorum, educator Bacchi.

Jachus, Bacchus, vinum.

Tantum, modo, kurz vorher, so eben.

Gravis, capax, magnus.

Adtritus, absumtus, scilicet frequenti usu.

Cantharus, magnum vas potatorium praecipue Baccho sacrum.

Adgredi, adire.

Ludere, decipere, fallere.

Naiades, Nymphae fontium et fluminum.

Videns, expergefactus, vigilans.

Sanguineus, ruber.

Fauni, Dii silvarum.

Ludere in numerum, saltare ad rhythmum; nach dem Tacte.

Rigidus, durus, inflexibilis.

Parnasia rupes, mons Parnassus in Phocide.

Rhodope et Ismarus, montes Thraciae.

Inane, vacuum spatium.

Coactus, collectus.

Semina, elementa, Urstoffe.

Anima, aër.

Liquidus, purus.

Exordium, initium.

Prima, principia, elementa, Urstoffe.

Tener, recens factus.

Concrescere, colligi, formari.

Durare, indurescere, solidari.

Solum, terra solida.

Discludere, separare, semovere, separatim claudere.

Nereus, Deus marinus, h. l. mare.

Pontus, profunditas maris.

Novus, recens ortus ac formatus.

Lucescere, splendere, lucem diffundere.

Altius submotus, in altum sublatus.

Surgere, enasci.

Rara, pauca, singula.

Pyrrha, Epimethei et Pandorae filia, uxor Deucalionis, quae, cum omnes homines diluvio periissent, et illa sola cum marito superstes esset, ex oraculo Jovis lapides post tergum jaciebat e quibus feminae oriebantur, sicut ex illis, qui a Deucalione jaciebantur, mares.

Saturnia regna, imperium Saturni, sub quo aurea fuit aetas.

Caucasiae volucres, aquilae in monte Caucaso, quae jecur Promethei ad illum religati exedebant: Caucasus autem fuit mons inter Pontum Euxinum et mare Caspicum.

Prometheus, Japeti filius, qui ignem e coelo abstulit, ideoque ad montem Caucasum alligatus est.

Hylas, unus ex Argonautis, qui a Nymphis raptus est.

Nautae, Argonautae, comites Hylae.

Sonare, resonare.

Niveus, candidus, albus.

Pasiphaë, Solis filia, uxor Minois, regis Cretensium.

Virgo, femina, mulier.

Proetides, filiae Proti, regis Argivorum, Lysippe, Ifinoe et Ifianassa, quae insania correptae, in vaccas se esse mutatas, putabant.

Errare, vagari.

Fultus, jacens, recubans.

Ilex, quercus semper virens, foliis aculeatis, glande minore, Steineiche, Stecheiche.

Niger, nigricantem virorem habens.

Pallens, viridis.

Ruminare, cibos in os revocare, wiederkäuen.

Aliquam, scil. vaccam.

Dictaeae, Cretenses, a monte Cretae, Dicte.

Saltus, loca patentia in medio silvarum, quae dant spatium pecori ad pascendum.

Errabunda vestigia bovis, gressus bovis errantis seu vagantis.

Gortynia stabula, a Gortyna Cretae urbe sic dicta.

Hesperides, filiae Atlantis, Hespere, Erytheis et Aegle, custodiebant mala aurea in horto Junonis.

Puella, Atalanta, filia Schoenei, regis insulae Scyri in mari Aegaeo, quae, cursu contendens cum Hippomene, quum sibi projecta aurea mala miraretur atque colligeret, victa est ab illo.

Phaëtontiades, Phaëthontis sorores.

Muscus, lanugo in arborum corticibus, Moos.

Procerus, in longitudinem productus, schlank.

Alnus, Erle.

Permessus, flumen Boeotiae, ex monte Helicone descendens.

Aones montes, Aonii montes, sic dicti ab Aonibus, primis Boeotiae incolis, Helicon intelligitur.

Sorores, Musae.

Phoebi chorus, Musae.

Adsurgere, honorifice excipere.

Divinus, vaticinans, divinans, begeistert.

Apium, Eppich.

Ascraeus senex, Hesiodus, a vico Boeotiae, Ascra sic dictus.

Ornus, Bergesche.

Gryneum nemus, nemus amoenissimum, haud procul ab oppido Aeolidis in Asia mi-

nore, Grynio, seu Grynia, ubi fanum et oraculum Apollinis.

Dicere, canere, laudare, celebrare.

Lucus, silva alicui Deo consecrata, Hain.

Jactare se, gloriari.

Quid loquar, ut, scil: narraverit.

Scyllam Nisi, scil: filiam.

Quam fama secuta est, quam ferunt.

Succinctus, circumdatus.

Inguen, pubes, alvus, inferior pars corporis.

Dulichiae naves, naves Ulyssis, a Dulichio insula in mari Jonio, quam Ulysses possidebat, sic dictae.

Vexare, rapere, evertere.

Gurges, Strudel.

Lacerare, discindere, discerpere.

Tereus, rex Thraciae, in upupam mutatus.

Artus, membra.

Philomela, filia Pandionis, regis Atticae, conjux Terei, mactavit filium Ityn, et patri apposuit epulandum, quia hic sororem Procnen violaverat, quo facto in lusciniam mutata est

Daps, festlicher Schmaus.

Cursus, volatus.
Petere, quaerere.
Eurotas, fluvius urbem Spartam praeterfluens.
Pulsae, scil: vocibus, sonis, ut resonarent.
Referunt, scil: cantum.
Numerum referre, recensere, numerare.
Invitus, aegre ferens.
Procedere, apparere.
Vesper, Hesperus, Veneris stella.
Olympus, coelum.

ECLOGA VII.

Argutus, levi cum susurro ac murmure agitatus, säuselnd.
Compellere in unum, congregare in unum locum.
Respondere, carmen amoebaeum canere.
Defendere, tueri, vindicare.
Cessare, vacare, otium habere.
Potum, ad bibendum.
Praetegere, operire, vestire.

Mincius, fluvius iuxta Mantuam.

Examen, apum nova soboles, quam ad novas quaerendas sedes exire cogunt, Bienenschwarm.

Resonare, susurrare.

Depulsus a lacte, ablactatus.

Claudere, intra septa concludere.

Posthabere, postponere, minoris facere.

Seria, res seriae, negotia seria.

Alterni versus, Wechsellieder.

Referre, scil: in responsione.

Nymphae Libethrides, Musae, a Libethro, fonte cum antro in monte Helicone sic dictae.

Noster amor, quas amamus.

Proxima, scil: carmina, quae sunt proxima dignitate et praestantia.

Si non possumus omnes, si non omnibus licet ejus modi versus facere, illum carmine aequare.

Argutus, sonorus, hellklingend.

Crescens, oriens, surgens.

Ultra placitum, plus quam ipsi placet, h. e. videtur, praeter veritatem, nimie, immodice.

Beccar, vid. Ecl. IV. 19.

Vates, poëta.

Malus, fascinatorius.

Delia, Diana, Dea venationis, ab insula Delo, ubi nata erat, sic dicta.

Ramosus, ästig.

Micon, supplendum est: dicat.

Vivax, qui diu vivit.

Proprium, perpetuum.

Laevis, politus.

Puniceus, purpureus.

Stare, in statuam erigi.

Sura, posterior carnosior pars cruris, Wade.

Evinctus, constrictus, circumdatus.

Cothurnus, calceamentum venatorium.

Sinus, vas ventricosum.

Liba, placenta, ex farre, lacte et oleo, melle illita, Opferflade.

Priapus, Deus ruris, filius Bacchi et Veneris.

Pro tempore, ut tempus et res ferebat, pro conditione temporum.

Fetura, proventus, Anwachs.

Nerine, Nerei filia.

Galatea, Nympha marina a Cyclope Polyphemo adamata.

Pastus, saturatus.

Repetere praesepia, ad stabulum redire.

Sardoa herba, genus ranunculi, Hahnenfuſs, cujus magna copia est in Sardinia.

Horridus, asper, hispidus, spinosus.

Ruscus, genus virgulti, foliis acutis et pungentibus, Mausdorn.

Alga, herba marina, quae tempestate in littus ejici solet.

Lux, dies.

Muscosus, lanugine viridi obtectus, bemoost.

Rarus, dürftig.

Solstitium, calor solis in solstitio constituti.

Defendere, prohibere.

Torridus, calidus.

Laetus, fertilis, secundus.

Turgere, tumere.

Palmes, surculus vitis.

Gemma, oculus vitis, das Auge.

Focus, locus ignem continens.

Taeda, lignum e picea seu pinu.

Fuligo, Ruſs.

Numerus, numeratum pecus.
Torrens, cum impetu defluens.
Juniperus, Wacholderbaum.
Castaneae hirsutae, castaneae exteriorem corticem habentes, quae obsita est setis
Passim, undique.
Ridere, laetum esse.
Arere, aridum et siccum esse.
Vitium aëris, aestus et nimius calor, aërem corrumpens.
Liber, Bacchus.
Pampineae umbrae, umbrae quas dant pampini, i. e., folia virentia vitis.
Juppiter, aër.
Laetus, laetum reddens, laetificans, gratus, jucundus.
Descendere imbri, in imbrem solvi.
Plurimus, abundantissimus.
Populus, Pappel.
Alcides, Hercules, nepos Alcaei.
Fraxinus, Esche.
Pinus in hortis, pinus sativa seu domestica, et hortensis, zahme Fichte, Pinie, Zirbelbaum.

Abies, Weiſstanne, Edeltanne.
Contendere, certare.

ECLOGA VIII.

Immemor, obliviscens.
Mutata suos cursus, mutato suo cursu.
Requiescere, consistere.
Superare, pervenire ultra aliquem locum, praeternavigare.
Timavus, fluvius in ora Adriae non longe ab Aquileia.
Legere oram, an der Küste hinschiffen.
Cothurnus, proprie, calceamentum Tragicum, deinde tragicum dicendi genus, Tragoedia.
Sinere, permittere.
Serpere, humiliter procedere.
Teres, oblongus et rotundus.
Oliva, baculus oleaginus.
Nasci, oriri.
Agere, adducere.
Lucifer, stella Veneris.

Almus, nutriens, benignus.

Conjux, amica.

Indignus, impar, falsus, perfidus.

Proficere, acquirere.

Maenalius, Arcadicus, a Maenalo monte Arcadiae sic dictus.

Tibia, Flöte, Schalmei.

Argutus, vid. Ecl. VII. 1.

Loquens, stridulus, vento sonorus.

Iners, otiosus.

Sperare, credere, exspectare.

Jungi, scil: jugo.

Gryphes, monstra fabulosa in Hyperboreis montibus, corpore leonibus, alis et capite autem aquilis similia, equis vehementer infesta.

Aevo sequenti, in posterum.

Ad pocula, ad potum.

Dama, Gemse.

Incidere novas faces, incisis lignis taedas parare, quod fieri solebat, dum novae nuptae domum ducebantur.

Spargere nuces, mos erat in nuptiis Romanorum, quando nupta jam in donum et thalamum erat deducta.

Tibi, tui causa, in tuam gratiam.

Hesperus deserit Oetam, Hesperus ab Oeta, monte Thessaliae in conspectum venit.

Hirsutus, struppicht.

Promissus, productus, longus.

Saepes, hortus, saepibus circumdatus.

Roscidus, matutino rore perfusus.

Alter ab undecimo, duodecimus.

Annus ceperat me, annum attigeram, ingressus eram.

Perire, amore exardere.

Error, insania, insanus amor.

Cotes, saxa abrupta, cautes.

Tmarus, mons Epiri.

Rhodope, mons Thraciae.

Extremus, in extrema parte habitans

Garamantes, populi, partes Africae supra Gaetuliam incolentes.

Edere, gignere, procreare.

Improbus, crudelis, saevus.

Aurea mala, vid. Ecl. III. 71.

Alnus, vid. Ecl. VI. 63.

Electrum, Bernstein, quod secundum fabulam ex alnis exsudabat.

Myrica, vid. Ecl. IV. 2.

Cycnus, Schwan.

Ulula, Käuzlein.

Delphin, bellua marina.

Arion, ex urbe Methymna in insula Lesbo, celeberrimus citharedus, inventor Dithyramborum.

Omnia vel medium fiant mare, omnia mari inundentur.

Vivere, valere.

Praeceps deferri, se praecipitare.

Aërius, altus.

Specula, cacumen.

Mollis, sic dicitur vitta, quia lanea.

Vitta, proprie ligamentum capitis, sed et altaria ea cingebantur, Binde.

Cingere, circumdare.

Verbena, modo omnes herbae et frondes e sacro loco petitae, quae in sacrificiis cremabantur, modo genus aliquod, Eisenkraut.

Adolere, incendere.

Masculum thus, praestans, körnigter Weihrauch.

Conjux, amator.

Avertere sanos sensus, in amoris insaniam vertere, insanum amore reddere.

Experiri, conari, incipere.

Sacra, ritus, caeremoniae.

Carmina, formulae magicae.

Circe, filia Solis, celeberrima maga in insula Acaea.

Cantando, incantando, fascinando.

Rumpi, disrumpi.

Licia, extrema fila staminis, Trumm.

Effigies, figura, ad vivam alterius similitudinem facta.

Nectere tribus nodis ternos colores, tria fila, diversi coloris, unumquodque suo nodo, nectere.

Limus, imago e limo.

Cera, imago e cera.

Sic nostro Daphnis amore, scil: liquescat, et molliatur in amorem mei, et obdurescat contra amorem aliarum.

Mola, far tostum, molitum et sale commixtum, Opfermehl.

Fragilis, gracilis, tenuis.

Bitumen, Erdharz, Erdpech.

In Daphnide, in Daphnidem, quod in Daph-

nidem vertat, ut is eodem modo flamma amoris consumatur.

Bucula, vacca iuvenis.

Propter, juxta.

Ulva, herba palustris, Schiff.

Perdita, scil: amore, demens.

Decedere, domum ire.

Exuviae, omnia quae exuuntur, in specie, vestes.

Mandare, tradere, committere.

Debent Daphnim, scil: mihi, Daphnim ab illis requiro, sie sind ihn mir schuldig.

Pontus, provincia Asiae minoris.

Lectus, collectus.

Excire, evocare.

Traducere, transponere, transferre.

Tremulus, wirbelnd.

Sponte sua, per se, nullo inflammante.

Ferre, auferre, extollere.

Morari, percunctari.

Nescio quid, aliquid.

Parcere, desinere, desistere.

ECLOGA IX.

Quo te pedes, scilicet, ducunt.

Vivi pervenimus, scil: eo, vivendo pervenimus eo.

Advena, qui aliunde advenit, peregrinus, externus.

Agellus, parvus ager.

Migrare, conferre se alio ad habitandum, decedere.

Colonus, dominus, possessor.

Victus, oppressus, afflictus.

Fors, fortuna, fatum.

Versare, pervertere, subvertere.

Quod nec bene vertat, quae res in perniciem ejus vertatur.

Mittere, apportare.

Se subducere, ex alto in planum deduci, decrescere, sich in die Ebene verlieren.

Demittere jugum molli clivo, dorsum habere molliter declive, quod lenem descensum praebet.

Tela Martia, arma, bellum.

Chaoniae columbae, columbae Dodonae, quae

urbs erat in Epiro, ubi antiquissimis temporibus Chaonii habitabant; Dodonae autem oracula per columbas edebantur.

Venire, irruere.

Quacunque, scil: via, ratione.

Incidere, praecidere, abbrechen.

Lis, controversia, jurgium.

Sinistra cornix, cornix a sinistra parte sedens.

Cadere, in mentem venire.

Solatia, carmina solantia.

Raptus, ereptus.

Sublegere, furto abripere, intercipere, abhorchen.

Tacitus, occultus.

Deliciae, amica.

Se ferre, se conferre.

Occursare, obviam venire.

Necdum, nondum.

Superare, superesse.

Cyrneae taxi, ab insula Cyrno vel Corsica sic dictae, ubi taxus abundanter crescit.

Distendere ubera, ubera plena lactis habere.

Si quid habes, scil: quod canas.

Vates, poëta, Seher.

Argutus, canorus.

Strepere, schnattern.

Volutare secum, secum meditari, mente agitare.

Valere, posse.

Meminisse, in memoriam revocare.

Ignobilis, indignus, qui noscatur.

Ludus, voluptas.

Purpureus, pulcher.

Fundere, abundanter proferre.

Imminere, impendere.

Umbraculum, locus frondibus tectus ad umbram.

Insanus, ingens.

Purus, serenus.

Numerus, metrum, rhythmus.

Signa, sidera, astra.

Dionaeus, sic nominatur Caesar, quia ab Julo filio Aeneae, adeoque a Venere genus ducebat, cujus mater erat Dione.

Procedere, oriri.

Quo, sub quo.

Gaudere frugibus, maturescere.

Ducere, accipere.

Apricus,

Apricus, soli expositus.
Inserere, plantare.
Ferre, auferre.
Animus, animi vires, Geist, Besinnung.
Condere, consumere, finire, exigere.
Soles, dies aestivi.
Fugere, deserere.
Lupus vidit prior, proverbialiter dictum; credebatur enim, illum vocem amittere, quem lupus primus viderit.
Referre, narrare.
Caussari, causas et excusationes afferre.
In longum ducere, moram afferre, protrahere; differre.
Amor, desiderium.
Tibi, in tuam gratiam.
Stratus, sedatus, tranquillus.
Silere, quiescere.
Aequor, lacus, in quem, non longe a Mantua, Mincius diffunditur.
Ventosum murmur, der rauschende Wind.
Cadere, componi, silescere.
Stringere, decerpere, amputare.
Nox pluviam colligit, cum vespera nubes in pluviam colliguntur.

Usque, immerfort.
Laedere, molestum esse.
Fascis, onus, scil: haedorum.
Desine plura, scil: dicere.

ECLOGA X.

Arethusa, Nympha Siciliae.
Concedere, permittere.
Negare, denegare, recusare.
Fluctus Sicani, mare Siculum, Jonium.
Doris, filia Oceani conjux Nerei h. l. mare.
Amara, dicitur Doris, quia aqua marina est salsa.
Sollicitus, qui animum sollicitum reddit, cruciat.
Attondere, decerpere.
Simus, qui depressas nares habet, stumpfnasig.
Respondere, resonare, per eccho.
Najades, Nymphae fontium et amnium.
Indignus amor, quo dignus non erat.
Parnasus, vid. Ecl. VI. 29.

Juga, cacumina.

Pindus, mons Thessaliae, in finibus Macedoniae et Epiri.

Aonia Aganippe, Aganippe fons in monte Helicone in Boetia, quae olim Aonia dicta est.

Pinifer, qui pinus producit.

Solus, desertus.

Maenalus, vid. Ecl. VIII. 22.

Lycaeus, mons Arcadiae.

Poenitet me, displicet mihi.

Adonis, filius Cynarae, regis Cypriorum, dilectus a Venere.

Upilio, ovium custos.

Bubulcus, qui boves pascit.

Tardus, lentus.

Uvidus, humidus, madidus.

De glande hiberna, e silva, in qua glandes per hiemem sub quercubus jacuerant.

Tua cura, tuus amor, quam tu amas.

Silvanus, Deus silvarum.

Honor, ornamentum, sertum.

Ferula, frutex, cujus folia foliis foeniculi sunt similia; flores habet flavos, caules plenos medullae, quibus pro baculis utuntur.

Quassare, concutere.

Sanguineus, ruber, purpureus.

Ebulum, genus fruticis, baccas rubras, in similitudinem sambuci producens, Attich.

Minium, Mennig, Bergzinnober.

Saturari, expleri.

Molliter, placide, in pace.

Vinitor, vinearum cultor, Winzer.

Furor, amor.

Fuscus, subniger, bräunlich.

Aevum, Lebenszeit.

Durus, immitis, immisericors, crudelis.

Nec sit mihi credere tantum, utinam liceat mihi non credere.

Alpinae nives, nives in Alpibus, montibus altissimis inter Galliam et Italiam.

Rhenus, fluvius Galliam a Germania dirimens.

Laedere, nocere.

Secare, disrumpere, dilacerare.

Chalcidicus versus, versus Euphorionis Chalcidiensis imitatione expressus.

Conditus, compositus.

Pastor Siculus, Theocritus.

Spelaeum, spelunca.

Certum est, decrevi.
Interea, interdum.
Mixtis Nymphis, mixtus Nymphis.
Lustrare, circumire, peragrare.
Acer, animosus, iracundus.
Vetare, arcere, prohibere.
Parthenii saltus, saltus Parthenii montes Arcadiae.
Sonans, resonans, cum vento agitatur.
Parthus, sic dictus arcus, quia Parthi celeberrimi erant sagittarii.
Cydonia, sic dicta spicula a Cydonia urbe Cretae; Cretenses autem celeberrimi quoque erant sagittarii.
Cornu, arcus.
Spiculum, sagitta.
Furor, insanus amor.
Deus ille, Amor.
Mitescere, ad miserationem flecti.
Hamadryades, quae cum arboribus nascuntur et pereunt.
Concedere, abire, valere.
Labores, aerumnae, molestiae.
Frigoribus mediis, hieme media.
Hebrus, fluvius Thraciae, hodie Mavizza.

Sithoniae nives, nives Thraciae, quae olim Sithonia dicta est.

Subire, durare.

Aquosus, regnicht.

Liber, cortex interior, ligno adhaerens.

Arere, aridus et siccus fieri.

Aethiopes, populi Africae sub zona torrida.

Versare, agere, pasci.

Sidus Cancri, signum coeleste, in quod cum ingreditur sol, aestas est vehementissimus.

Fiscella, vas, per quod in expressione casei, serum defluit.

Hibiscus, vid. Ecl. II. 30.

Maxima, grata, maximi momenti.

Se subjicere, attollere se, elevari, crescere.

Gravis, nocivus.

P. VIRGILII MARONIS,

GEORGICON.

LIBER I.

Laetus, pinguis, luxurians.

Quo sidere, sub quo sidere, quo tempore; ex sideribus enim anni tempora colligebantur.

Vertere terram, arare.

Convenire, conveniens esse.

Cura, Sorgfalt.

Cultus, cura, diligentia, Wartung.

Habere, possidere, alere, servare.

Experientia, usus, et doctrina ex eo nata de habendis et curandis apibus.

Labens, procedens, currens, rollend.

Coelo, in coelo.

Ducere, regere, moderari.
Munus, beneficium.
Chaonia, sic dicta glans, quia oraculum Jovis Dodonae in Epiro, olim Chaoniae in luco quercuum erat.
Pinguis, grandis, granis tumens, fertilis.
Pocula Acheloia, aqua Acheloi, fluminis Aetoliae, cujus aquam Aetolius Cerasus primus vino miscuisse dicitur.
Uva, vinum.
Praesens, propitius.
Ferre pedem, adesse.
Fremens, schnaubend.
Fundere, gignere, procreare.
Tridens, Dreizack.
Cultor nemorum, intelligitur Aristaeus, filius Apollinis et Cyrenes.
Pinguis, herbosus.
Cea, insula in Archipelago.
Tondere, depasci, decerpere.
Dumeta, saltus.
Tegeaeus, sic dictus Pan a Tegea, oppido Arcadiae.
Favens, propitius.
Minerva, Jovis filia.

Monstrator unci aratri, qui primus docuit homines uti aratro; intelligitur Triptolemus, filius Celei a Cerere arationem edoctus.

Cupressus ab radice, truncus cupressi.

Studium, negotium.

Alere, nutrire.

Non ullo semine fruges, plantae, nulla satione, sua sponte, provenientes.

Adeo, praecipuo, omnino.

Habere, in medium recipere,

Concilium, coetus.

Invisere, inspicere, regere, moderari.

Cura, curatio, administratio.

Maxumus orbis, magnus orbis terrarum.

Tempestates, anni tempora.

Potens, gubernator, moderator.

Materna, sic dicitur myrtus, quia Veneri sacra erat, a Venere autem Caesar Augustus genus ducebat.

Venire, futurus esse.

Numen, potestas.

Colere, venerari.

Servire, imperio subjectum esse.

Thule, terra Romanis incognita, sine du-

bio ad nostras insulas Shetlandicas a septentrione Britaniae objectas, referenda est.

Ultimus, extremus, remotissimus.

Tethys, filia Coeli et Vestae, conjux Oceani, mater Nympharum.

Addere, adjungere.

Erigone, vulgo, Virgo dicta, signum coeleste.

Chelae, bracchia Scorpii.

Sequentes, sic dicuntur chelae Scorpii, quia Virgini a tergo est.

Pandi, aperiri, explicari.

Plus justa parte, plus, quam justum ac necesse erat.

Tartara, loci inferni, die Unterwelt.

Dirus, tristis, infestus.

Elysii campi; loci amoenissimi, sedes beatorum.

Mirari, celebrare, multis verbis ornare.

Repetitus, revocatus.

Curare, velle, cupere.

Proserpina, filia Cereris, a Plutone rapta.

Facilis, felix, prosper.

Annuere, nutu assentiri, approbare, Beifall zuwinken.

Ignarus, inscius, unkundig.

Agrestis, rusticus.

Ingredi, praesto esse, adesse.

Votis vocare, invocare.

Vere novo, primo vere, initio veris.

Gelidus humor, nix.

Liquere, liquidus fieri, liquescere.

Putris, emollitus tepore.

Gleba, Erdscholle.

Depressus, altius impressus.

Ingemere, keuchen.

Sulco adtritus, frequenti aratione tritus.

Seges, terra, ager.

Respondere, satisfacere.

Bis solem, bis frigora sentire, de agro dicitur, qui quater aratur, bis tempore hiberno, bis tempore aestivo.

Rumpere, implere magna copia et opulentia.

Ignotus, cujus naturam ignoramus.

Ferrum, vomer.

Scindere, aufbrechen, de prima aratione dicitur.

Aequor, ager.

Varius, diversus.

Mos coeli, climatis conditio, qualitas aëris.

Praediscere, prius cognoscere.

Cultus patrius, modus colendi a majoribus probatus.

Habitus, natura, conditio.

Venire, provenire, crescere.

Arborei foetus, poma.

Injussus, sponte.

Tmolus, mons Lydiae, vino generoso nobilis, et croco florentissimus.

Crocei odores, crocus adoratus.

Mollis, weichlich.

Suus, patrius, sibi peculiaris.

Sabaei, populi Arabiae felicis.

Chalybes, iidem qui Chaldaei, populi Asiae, circa pontum Euxinum.

Virosus, graveolens, tetrum odorem exhalans.

Castoreum, Bibergeil.

Eliades, sic dicuntur equae, quia in ludis Olympicis, in Elide, provincia Peloponnesi habitis, decurrebant.

Palmae equarum, equae palmam ferentes, victrices.

Epirus, ora occidentalis Graeciae septentrionalis.

Continuo, statim, ab initio.

Foedus, conditio.

Deucalion, vid. Ecl. VI. 41.

Vacuus orbis, terra hominibus carens.

Invertere, umpflügen.

Pulverulentus, qui in pulverem solvit.

Maturus, vehementer fervidus.

Soles, calores.

Sub ipsum Arcturum, tempore autumnali, quo oritur Arcturus, stella primae magnitudinis, sub initium mensis Septembris.

Tenui suspendere sulco, leviter aratro perstringere, leviter proscindere, vomere non alte descendente.

Officere, nocere.

Herbae, Unkraut.

Alternis, scil: annis, alternatim, ein Jahr ums andere.

Tonsus, demessus.

Cessare, vacare, quiescere.

Novalis, vid. Ecl. I. 71.

Situs, otium, cessatio.
Durescere, validiorem fieri.
Mutato sidere, altero anno.
Far, Dinkel, Spelt.
Siliqua, theca, involucrum seminis, folliculus, intra quem legumina nascuntur, Schote.
Quassans, rasselnd.
Legumen, quod manu legitur, Hülsenfrüchte, in specie faba.
Foetus, fructus.
Tristis, amarus.
Lupinus, genus leguminis, Wolfsbohne.
Sustollere, metere, messem facere.
Urere, exsiccare.
Lethaeus, oblivionem adducens, a Lethe fluvio inferorum, qui bibentibus oblivionem afferebat.
Perfusus somno, somnum afferens.
Alternis, scil: illis frugibus.
Facilis labor, scil: agri, facile ager molestiam illum perferre potest
Saturare fimo, stercorare, düngen.
Pudeat, pigeat.
Solum, ager, campus.

Effetus, continua fertilitate lassatus, ex haustus.

Jactare, disseminare, spargere.

Mutatis foetibus, dum aliae fruges seruntur.

Gratia, utilitas, fructus, reditus.

Sterilis, infoecundus.

Crepitans, knisternd.

Pabulum, alimentum; succus, qui nutrit semina ac plantas.

Inutilis, noxius.

Coecus, occultus, latens.

Relaxare, aperire, resolvere.

Spiramenta, meatus; pori.

Durare, durum et solidum reddere.

Venae, meatus, canales.

Adstringere, contrahere.

Hians, apertus, patens.

Tenuis, zart, fein.

Rapidus, urens, torrens.

Acrior, vehementior.

Penetrabilis, qui facile penetrat.

Adurere, nocere, laedere.

Rastrum, instrumentum rusticum ad resolvendas et comminuendas glebas, Karst.

Vimineus, e vimine factus.

Crates, instrumentum rusticum ad coaequandas glebas, Egge.

Trahere, umherschleifen.

Juvare, prodesse.

Flava, sic dicitur Ceres, Dea frugum, a colore quem habent frumenta matura.

Nequidquam, sine fructu.

Spectare, respicere, propitius esse.

Proscissus, prima vice aratus.

Terga, Erdrücken, cumuli illi, qui inter sulcos a vomere excitantur.

Suscitare, erigere.

In obliquum, überzwerg.

Perrumpere, offringere.

Exercere, tractare, versare.

Imperare arvis, cogere arva ut fructus ferant.

Solstitium, aestas.

Pulvis, serenitas, quae pulverem creat.

Mysia, provincia Asiae minoris.

Nullo cultu, sine cultura.

Gargarus, summum cacumen montis Idae.

Quid dicam, scil. de eo.

Comminus, statim, sine intermissione.

Arva

Arva insequi, sulcos persequi, qui in arvo facti sunt, rastris illos frangendo.

Ruere, evertere, contundere, omni parte aequare.

Male pinguis, nimium seu inutiliter pinguis.

Arena, terra, solum.

Aestuare, aestu fervere.

Supercilium, superior pars.

Trames clivosus, mons molliter clivosus, in quo rivulis trames factus est.

Elicere, educere, extrahere, derivare.

Ciere, excitare.

Scatebra, aqua.

Arens, aridus, siccus.

Temperare, recreare.

Gravidus, plenus.

Arista, spica.

Luxuries segetum, luxurians seges, üppige Saat.

In tenera herba, dum herba adhuc tenera est.

Depasci, pascendo pecora absumere.

Collectus humor paludis, aqua in agris collecta, quae quasi paludem efficit, Wassergalle.

Bibulus, qui aquam facile sorbet.
Deducere, derivare.
Arena, ad arenam.
Incerti menses, menses veris et autumni, in quibus tempestas incerta est.
Abundans, scil. aquis, angeschwollen.
Exire, ripas evagari.
Obducto limo tenere, limo superfundere.
Tepidus, putridus, noxius.
Sudare, madere.
Lacuna, fossa, in qua aqua collecta manet.
Versando, colendo, tractando.
Nec nihil, multum.
Inprobus, insatiabilis, avidus.
Strymoniae, sic dictae grues a Strymone, fluvio Thraciae, e qua regione, hieme adventante in calidiores terras migrant.
Intubum, wilde Cichorie, Wegwart.
Fibrae, tenues radices, et quasi fila plantarum, Fäserchen.
Officere, nocere.
Pater, Jupiter.
Via, ratio, methodus.
Movere per artem agros, necessitatem imponere, ut agri colantur.

Torpere, languidus et lassus esse.

Sua regna, homines, quibus imperabat.

Veternus, immodica somni cupiditas, ignavia, pigritia.

Ante Jovem, ante regnum Jovis, regnante Saturno, aurea aetate.

Subigere, colere.

Signare, signo notare.

Partiri limite, lapides ponere ad dirimendos agros.

Fas, sollenne, solitum.

In medium quaerebant, quidquid parabant, in publicum bonum convertebant.

Liberius, sponte, nullo cogente.

Virus, venenum.

Malus, noxius.

Ater, niger.

Pontus, mare.

Moveri, scilet, ventorum vi.

Removere, abscondere.

Currere, fluere.

Reprimere, coërcere, cohibere.

Usus, exercitatio, experientia.

Extundere, exprimere, producere, invenire.

Frumenti herba, frumentum.

Quaerere sulcis, aratione producere.

Abstrusus, absconditus, occultus.

Excudere, feriendo elicere.

Alnus cavata, pro unaquaque arbore excavata; posita, qua olim pro navigio utebantur.

Sentire, habere.

Numerum facere stellis, numerare stellas.

Plejades, filiae Atlantis, septem stellae in cervice tauri, Siebengestirn.

Hyades, septem stellae, in capite tauri, sic dictae, quia ortus earum vulgo pluviam indicat.

Clarus, lucide splendens.

Lycaonis, scil. filiam.

Arctos, Callisto, filia Lycaonis, regis Arcadiae, a Junone in ursam mutata, sed a Jove inter stellas relata est, et nominatur Arctos major, der grofse Bär.

Laquei, Schlingen.

Viscus, Vogelleim; coquitur e baccis fruticis, quae in ramis arborum nascitur et viscum, Mistel, appellatur.

Fallere, scil. aves.

Funda, genus retis, quod formam habet infundibuli, Wurfnetz.

Verberare amnem funda, fundam in amnem projicere.

Alta petere, in medium amnem procedere, ubi aqua profundissima est.

Linum, Zuggarn.

Tum ferri rigor, scil. inventus est, modus ferrum indurandi.

Argutus, stridens.

Lamina, ferrum in latitudinem ductum, Blat.

Primi, principio.

Cuneus, instrumentum, quod a lato in angustum et acutum desinit, ex ligno duriore factum, Keil.

Fissilis, qui scindi potest.

Venire, provenire, inveniri.

Inprobus, pervicax, qui nulla aerumna vincitur.

Durus, tenuis, angustus, afflictus.

Egestas, penuria.

Ferrum, vomer ac ligo.

Arbuta, fructus arbuti, Hagäpfel.

Victus, quaecunque homini ad vitam sunt necessaria.

Dodona, urbs Epiri, apud quam silvae erant quercuum nobilissimarum quae glandes ferebant.

Frumentis labor additus, noxae, mala et damna invasere frumenta.

Edere, comedere, consumere.

Robigo, Brand.

Segnis, nihil ad utilitatem conferens.

Horrere, eminere, abundanter crescere, starren.

Subire, succedere, in locum venire.

Lappa, Klette.

Tribulus, spinae genus, in Italia commune, Wegdistel.

Nitentia culta, pinguia arva.

Terram insectari rastris assiduis, assidue terram radere, et herbas nocivas eradicare.

Rus opacum, arboribus consitus ager, arbores in agro positae.

Premere, comprimere, coërcere.

Concussa quercus, glandes quae decidunt, quando quercus concutitur.

Solari, sedare.

Arma, instrumenta.

Surgere, crescere.

Messes, fruges.

Inflexus, incurvus.

Robur aratri, aratrum robustum, validum.

Eleusina mater, Ceres, ab Eleusi, civitate Atticae sic dicta, ubi sacra in honorem ejus instituta erant.

Tarda volventia, quae tarde volvuntur, dum a bobus trahuntur.

Plaustrum, currus, vehiculum, cujus rotae sunt parvae eaeque solidae, sine radiis.

Tribulum, tabula lapidibus aut ferro asperata, quae, imposito auriga, aut ponderi grandi, trahitur jumentis junctis, ut discutiat e spica grana. Dröschwäge, Dröschgestell.

Trahea, vehiculum sine rotis, Schleife.

Iniquus, magnus.

Virgens, e virgis seu viminibus factus.

Celeus, rex Eleusinus, pater Triptolemi, cui Ceres omnem agriculturae rationem aperuerat.

Supellex, Geräthschaft.

Arbuteus, ex arbuto factus.

Crates, vid. Georg. I, 95.

Mystica, sic dicitur vannus, quia ejus usus erat mysteriis Eleusinis.

Vannus vassatum, in quo frumenta purgantur, Wanne, Schwinge.

Jachus Bachus.

Memor, providus.

Provisus, praeparatus.

Reponere, recondere et salva custodire.

Si te manet gloria, si vis consequi gloriam.

Flexa domatur, flectitur, curvatur.

Buris, incurvamentum aratri, das Krummholz.

Huic, scil. ulmo, *a stirpe*, in incurvata stirpe hujus ulmi.

Temo, Deichsel, Pflugbaum.

Protentus, extentus, porrectus.

Aures, binae tabulae, dentali affixae, quibus livae (hohe Erdrücken) efficiebantur, Streichbretter.

Aptare, applicare.

Dentale, lignum, quod vomerem fert, Scharbaum, Pflugkopf.

Duplex dorsum, bina crura, quae efficiunt formam litterae V, Sohlhölzer.

Ante, antea, priusquam opus est.

Jugo, ad jugum, ut ex ea fiat jugum: jugum est lignum, quod boum junctorum collo imponitur.

Stiva, manica aratri, Pflugsterze.

Currus, der Pflugwage, duas habens rotas: axi hujus currus impositus erat temo, sed alius praeterea ex illa procedebat temo (der Zugbaum), cui affixum erat jugum: hinc, *currus imos*.

Torquere, vertere.

A tergo, a posteriore parte.

Explorare, examinare, probare.

Robora, quaevis robusta materia, ligna fortia.

Refugere, aversari, fastidire.

Tenuis, levis, humilis.

Piget, grave, molestum est.

Cura, res, negotium.

Area, locus in ipso agro sublimior, qua ventus perflare posset, solidus ac complanatus, in quo frumentum ex agro congestum, terebatur et ventilabatur, tum

purgatum corbe in horrea deportabatur, Tenne.

Cylindrus, lapis teres, in modum calumnae, rotatu facilis, Walze.

Cum primis, in primis.

Aequare, complanare.

Vertere, tractare.

Creta, terra, argillosa.

Solidare, solidum reddere.

Subire, enasci.

Pulvis, aestus, qui terram in pulverem solvit.

Fatiscere, dehiscere rimis, aufreißsen.

Pestis, animal nocivum.

Illudere, clam subire, invadere.

Oculis captus, qui oculos debiles habet.

Cavum, locus cavatus, caverna.

Bufo, Kröte.

Ferre, gignere.

Populare, vastare, evertere.

Curculio, vermiculus, qui excussa frumenti grana corrodit et devorat, Kornwurm.

Inducere se in florem, abundare flore.

Si superant foetus, si florum major est copia.

Pariter, similiter.

Sequi, copiose provenire.

Tritura, id quod trituratur, frumentum.

Luxuria foliorum, luxuriantia folia, abundanter crescentia.

Exuberare, uberius abundare.

Umbra, arbor umbrosa.

Nequidquam, frustra.

Pinguis palea, abundans palea, paleam, non grana habens.

Terere, contundere.

Medicare, medicamentum adhibere.

Nitrum, Salpeter.

Amurca, sordes olivarum, quae oleum praecedit, Ölschaum.

Grandior foetus, grandiora grana.

Fallax, qui fallere consuescit.

Exiguus, modicus.

Properata maderent, propere et cito maderent, i. e. coquendo mollificarentur.

Lectus, electus.

Spectatus, exploratus, probatus.

Degenerare; e bono malus fieri.

Vis humana, hominum opera.

Omnia in pejus ruere, omnia deteriora fieri.

Retro referri, rückwärts gehen.

Adverso flumine, contra cursum fluminis.
Lembus, navigium parvum.
Subigere, urgere, impellere.
Atque, statim.
In praeceps, in praecipitium, in profundum.
Prono amni, den Fluſs herunter.
Alveus, Strom.
Arcturus, stella primae magnitudinis, in Boote, prope caudam Ursae majoris.
Hoedi, duae stellae in brachio aurigae.
Servare, observare.
Anguis, sidus inter Ursam majorem et minorem.
Ventosus, ventis obnoxius.
Pontus, scil. Euxinus.
Ostrifer, nobilis ostreis, ubi nascuntur plurima ostrea.
Abydus, urbs Asiae, ad Hellespontum sita.
Fauces, angustiae.
Tentare, adire.
Libra, signum coeleste, quod cum ingreditur sol, aequinoctium est autumnale.
Somnus, nox.
Medium orbem luci atque umbris dividere, coelum inter diem et noctem dividere.

Exercere, cogere ad laborem.

Intractabilis, durus, asper.

Bruma, dies brevissima.

Cereale, sic dicitur papaver, quia Cereri erat sacrum.

Jam dudum, quam primum.

Incumbere aratris, insistere arationi.

Nubila, nubes.

Faba, legumen parvum ac rotundum.

Medica, herba a Medis advecta, per bella Persarum Graecis illata, pabuli praestantissimi genus, Lucerne.

Putris, resolutus, locker.

Milium, Hirse.

Venit annua cura, quotannis seritur.

Candidus, fulgens, serenitatem afferens.

Aurata, rutilantia, propter lucidissimas in fronte stellas.

Taurus, signum coeleste, quod ingreditur sol mense Aprili, tunc incipit amoenissimum tempus anni, hinc, *aperit annum*.

Adversum astrum, taurus intelligitur, qui dum retro graditur sequenti cani adversus est.

Canis, Sirius, der Hundstern.

Occidere, occultare, amplius videri non posse, quia sol scilicet nimium vicinus est.

Robustus, qui unius cujusque tempestatis injuriam ferre potest.

Exercere, tractare.

Instare, curam et rationem habere.

Aristae, proprie, apices spicarum, deinde pro spicis ipsis, et h. l. omnino pro frumento ponuntur.

Eous, matutinus.

Atlantides, filiae Atlantis, Plejades seu Vergiliae.

Abscondi, submergi, occidere.

Gnosia, ab urbe Gnoso in Creta.

Ardens, fulgens, lucens.

Decedere, occidere.

Corona, sidus novem stellarum, a corona Ariadnes, Minois regis Cretae filiae, quam Bachus coelo affixit, appellatum.

Stella, quia inter ceteras hujus sideris stellas una est luculentissima, omniumque prima conspicitur.

Invita, terra dicitur, quia aratione subigenda est.

Credere, committere.

Maja, una e Plejadibus.

Vanus, vacuus, taub.

Eludere, decipere.

Vicia, Wicke.

Faselus, genus fabarum, türkische Bohne, Schminkbohne.

Vilis, frequens, abundans, gemein.

Pelusiaca, sic dicta lens, (Linse,) ab urbe Aegypti Pelusio, quia apud Aegyptios magna ejus fuit praestantia et copia.

Aspernari, contemnere.

Haud obscurus, clarus, certus.

Cadere, occidere.

Bootes, sidus septemtrionale.

Sementis, satio frumenti et leguminum.

Pruinae, hiems.

Dimensus, divisus.

Orbis, cursus orbiculatus, Kreislauf.

Duodena astra, duodecim signa coelestia.

Regere, dirigere.

Mundus, coelum.

Tenere, cingere.

Zonae, Gürtel.

Coruscus, splendens, fulgens

Torridus, aridus.

Extremus, in extrema parte positus.
Trahi, extendi, duci.
Concretus, congelatus, starrend.
Aeger, miser.
Sectus, designatus.
Per, inter.
Signorum, scil. coelestium.
Ordo, series.
Scythia, omnis pars septemtrionalis orbis terrarum noti.
Riphaeae arces, juga montium Riphaeorum, in Asia.
Arduus, excelsus.
Consurgere, elevari.
Premi, vergi, sich senken.
Libya, antiquum nomen Africae.
Devexus, declivis.
Vertex, polus.
Styx, palus infernalis.
Manes, Schatten der Todten.
Profundus, curvatus.
Sinuosus, curvatus.
Elabi circum, circumflecti, circumvolvi.
Anguis, sidus septemtrionale.

Duae

Duae Arcti, duo sidera septemtrionalia, Ursa major et minor, sive Helice et Cynosura.

Metuere tingi aequore Oceani, nunquam occidere: sidera enim, dum occidebant, mare subire credebantur.

Perhibere, dicere, ferre.

Intempesta nox, inaetuosa, alta, profunda nox.

Obtentus, obductus.

Oriens, scil. sol.

Anhelus, schnaubend.

Vesper, die Abendröthe.

Tempestas, Witterung.

Dubius, incertus.

Infidus, cui fides non est habenda, periculosus.

Remis impellere, navigare.

Marmor, mare.

Convenit, opportunum est.

Armatus, instructus, gerüstet.

Deducere, scil. in mare.

Tempestivam pinum evertere, iusto tempore pinum caedere.

Signa, sidera.

Speculari, observare.
Par, conformis, sibi similis.
Continere, domi tenere.
Properare, raptim et properanter facere.
Maturare, accelerare quidem, sed diligentiae tarditate cum industriae alacritate ac celeritate conjuncta.
Procudere, cudendo extenuare, producere tundendo, schärfen.
Obtusus, hebes.
Dens vomeris, vomer.
Linter, vas ligneum concavum.
Numeri, tesserae et tabellae, quae numerum continent.
Imprimere, imponere.
Vallus, palus.
Bicornis, qui duo habet cornua.
Amerina, ab Ameria, urbe Umbriae ubi genus salicum crescebat, quarum rami ad ligandum adhibebantur.
Retinaculum, quo quid tenetur, vinculum.
Facilis, qui facile flecti et texi potest.
Rubens, qui e rubo est.
Texere, flectere.
Fiscina, calathus, Korb.

Frangere saxo, molere.

Fas et jura, divina humanaque jura.

Sinere, permittere.

Deducere, purgare, siccare.

Relligio, respectus Deorum, metus peccandi.

Praetendere, circumdare.

Moliri, struere.

Balantes, oves.

Mersare, abluere.

Saluber, salutem afferens.

Costae, dorsum.

Agitator, ductor.

Vilis, abundanter crescens, igiturque minoris constans.

Lapis incusus, lapis molaris cudendo asperatus.

Felix operum, faustus ad opus faciendum.

Orcus, Pluto, rex inferorum, ubi omnes habent pallidum mortis colorem, hinc, ipse *pallidus*.

Eumenides, Furiae, tres erant sorores, Alecto, Tisiphone et Megaera.

Satus, natus.

Nefandus, turpis, detestandus, horridus.

Creare, procreare, parere.

Coeus et Japetus, filii Coeli et Terrae, fratres Saturni.

Sacrus, immitis, impius.

Typhoeus, filius Tartari et Terrae.

Rescindere, exscindere, evertere.

Fratres, Otus et Ephialtes, filii Neptuni, ex Jamphimedia, uxore Aloei.

Frondosus, arboribus consitus.

Involvere, sursum, in altiorem locum volvere.

Exstructus, cumulatus.

Disjicere, dejicere.

Septima post decimam, dies decima septima.

Prensos domitare boves, boves qui libere huc usque erraverant, capere et jugo jungere.

Addere licia telae, telam incipere, anzetteln, das Garn zum Gewebe aufziehn.

Melior, opportunior.

Contrarius, infaustus, adversus.

Se dare, cedere, perfici et peragi posse.

Sole novo, sole oriente.

Inrorare, rore perfundere.

Eous, Lucifer.

Tondere, desecare.

Inspicare, in formam spicae, adeoque in acutam cuspidem concidere.

Solari, levare, mitigare.

Argutus, rasselnd.

Pecten, instrumentum textorum, quo fila subteminis densantur, Kamm, Blatt.

Vulcanus, ignis multus.

Humorem musti decoquere, Most einkochen lassen.

Trepidus, ebulliens, exundans.

Despumare, spumam auferre.

Ceres, frumentum.

Rubicundus, maturus; frumentum enim, dum maturescit, rubicundum trahit colorem.

Succidere, desecare.

Tostus, arefactus, siccatus.

Terere, tundere, triturare.

Nudus, tunica tantum indutus, toga, aut paenula rejecta.

Ignava colono, quae colonum ignavum reddit, otiosum esse jubet.

Frigoribus, hieme.

Partum, quod aestate paratum est.

Genialis, qui talis est, ut eo liceat genio

indulgere, quod fieri solebat die natali, et quando convivia parabantur.

Resolvere, expellere.

Pressus, mercibus oneratus, onustus.

Portum tangere, in portum venire.

Carina, navis.

Glandes quernae, in quercubus crescentes glandes.

Stringere, stringendo ramos decutere.

Cruentus, niger, succum habens rubicundum.

Pedica, laqueus, quo pedes implicantur.

Grus, Kranich.

Auritus, majores aures habens.

Sequi, sectari, venari.

Figere, scil. telo, transfigere.

Dama, Gemse.

Stuppeus, e stuppa factus; stuppa autem est crassius lini purgamentum, Werg, Hede.

Balearis, sic dicta funda, quia incolae insularum Balearium, i. e. Majorcae et Minorcae, jactu fundarum erant celeberrimi.

Verbera fundae, funda.

Trudere, propellere.

Mollior aestas, frigidiuscula aestas, quando vehementior aestus jam se remisit.

Vigilare, curare, providere.

Ruere, in finem inclinare.

Imbrifer, imbres secum ferens, imbribus obnoxius.

Spicea messis, seges jam in spicas formata.

Inhorrere, insurgere.

Stipula, culmus, Halm.

Lacteus, lactis plenus, tenuis adhuc.

Turgere, tumere.

Stringere, vellere, secare.

Ventorum proelia, venti deproeliantes.

Seges gravida, seges quae spicas habet.

Sublime expulsus, in aërem elatus.

Turbo, Wirbelwind, Orcan.

Ferre, circumagere.

Agmen, multitudo.

Teter, horribilis.

Glomerare, cogere, congregare.

Ex alto, e mari.

Aether, nubes collectae in aëre.

Diluere, inundando evertere, sternere.

Cavus, profundus.

Fervere, brausen.
Freti spirantibus, fluctibus agitatis, commotis, aestuantibus.
Nimbus, tempestas.
Coruscus, fulgens.
Moliri, jacere.
Mortalia corda, animi hominum.
Per, inter.
Humilis, qui humiles reddit.
Sternere, prosternere.
Athos, mons Macedoniae.
Rhodope, mons Thraciae.
Ceraunia, montes Epiri.
Telum flagrans, fulmen.
Ingeminare, duplicare.
Plangere, plangorem edere, resonare.
Menses coeli, signa coelestia, quae sol perambulat.
Se receptare, se recipere.
Ignis Cyllenius, Mercurius, a Cyllene, monte Arcadiae, ubi natus erat, sic dictus.
Sacra referre, festum celebrare.
Operari, sacrificare.
Casus, finis.
Mollis, mitis, asperitate carens, dulcis.

Favus, mel.

Diluere, miscere.

Felix, felicis ominis, felicem proventum frugum portendens.

Ovans, jubilans.

Cererem vocare in tecta, orare ut salva messis in horrea perducatur.

Torta quercus, sertum e foliis quercus.

Redimitus, umwunden.

Dare motus, saltare.

Incompositus, sine ulla arte factus.

Agere, excitare.

Statuere, constituere, fixum et statum esse jubere.

Menstrua luna, quae mense quoque suum perficit cursum.

Monere, indicare.

Cadere, desinere.

Quid saepe videntes, quo viso prognostico seu judicio.

Surgere, flare incipere.

Freta ponti, maris fluctus.

Agitatus, commotus.

Fragor aridus, fragor asper et acutus, qua-

lis est lignorum aridorum, cum franguntur.

Misceri, perturbari, scil. a mari alluente.

Increbrescere, crescere, augeri.

Male sibi temperare, vix se abstinere.

Mergus, Taucher.

Clamorem referre, cum clamore reverti.

Fulica, Wasserhuhn.

Ardea, Reiher.

Impendere, impellere.

Praeceps labi, praecipitare.

Albescere, schimmeln.

Tractus, Zug, Strich.

Palea, granorum folliculi, gluma.

Caducus, deciduus.

Volitare, per aëra ferri.

Colludere, moveri, nunc huc nunc illuc agitari.

Trux, ferox, wütend.

Natare, inundari.

Legere vela, contrahere vela.

Imprudens, non antea informatus, nullo praesagio monitus.

Aërius, altum volans.

Captare auras, ducere aërem, olfacere, nach Luft schnappen.

Patulus, patens.

Argutus, zwitschernd.

Penetralis, interior.

Tectum, Zelle.

Angustum iter terere, via angusta ambulare.

Bibere, haurire, attrahere aquam.

Arcus, scil. coelestis, Iris, der Regenbogen.

Increpare, sonare, rauschen.

Asia, angustus tractus paluster Lydiae ad Caystrum, non longe a Tmolo.

Stagna Caystri, stagna, quae Cayster inundando vicina, efficit: *Cayster* autem fluvius Lydiae.

Rimari, per terrae rimas cibum quaerere.

Certatim, um die Wette.

Largi rores, plurimum aquae.

Objectare fretis, immergere aquis.

Studium, cupiditas.

Incassum, frustra.

Gestire, laetitiam corporis habitu significare.

Plena voce, e pleno gutture.

Vocare, denuntiare.
Improbus, infausti ominis.
Spatiari, deambulare.
Pensum, manipulus lanae vel lini, ex colo pendens.
Nocturna pensa carpere, noctu nere.
Hiems, tempestas.
Testa, lucerna fictilis.
Scintillare, scintillas ejicere.
Fungi, solidiores atque sordidae partes, quae ex ellychnio, i. e. funiculo in oleo ardenti, (Tocht,) in fungi speciem excrescunt.
Ex imbri, post imbrem.
Aperta serena, coelum serenum, nullis nubibus obductum.
Acies, lux.
Obtusus, obscuratus.
Radii fratris, radii solis, qui frater erat Lunae.
Obnoxia radiis fratris, lucem debens soli, ab eo mutuans.
Surgere, oriri.
Tenuia lanae vellera, nubeculae lanis similes, Schäfchen.

Pandere, explicare.

Alcyones, Eisvögel.

Manipulus, fasciculus herbarum, graminis, straminis.

Ima petere, deprimi, herabsinken.

Noctua, Nachteule.

Nisus, rex Megarensium, a filia purpureo capillo privatus, in haliactum (Meeraar) mutatus est.

Scylla, filia Nisi, amore captus Minois regis Cretensium, patris capillos purpureos desecatos secum portans ad eum fugit; at ille, detestatus hoc facinus, Scyllam recipere noluit; quo facto haec se in mare praecipitavit et in Cirin mutata est.

Aether, aër.

Stridor, sonitus alarum.

Atrox, crudelis, immitis.

Liquidus, hell.

Presso gutture, coarctato, acuto cantu, clangore.

Ingeminare, duplicare.

Cubile, nidus.

Dulcedine laetus, gaudio elatus, laetitia affectus.

Juvat, jucundum est.
Actus, abactus, pulsus.
Progenies parva, pulli.
Divinitus, a Deo datus, infusus.
Ingenium, spiritus.
Prudentia, scientia, cognitio.
Coelum, aër.
Via, ratio, indoles, habitus.
Jupiter uvidus, aër humidus.
Densare, spissum reddere.
Rarus, dünn.
Relaxare, extenuare, rarefacere.
Verti, mutari.
Species, habitus, indoles, qualitas.
Motus, affectus.
Nubila, Gewölke.
Agere, depellere.
Concentus, commixtus cantus, symphonia,
Ovari gutture, laetam vocem edere.
Rapidus, velox, celer.
Capi, decipi.
Insidiae, fraus.
Luna colligit revertentes ignes, luna renascitur, wird neu.
Obscurus, non clare lucens, non purus.

Pelagus, qui in pelago sunt, nautae.

Ventó, scil. instante, cum ventus futurus est.

Phoebe, luna.

Ortus, dies.

Auctor certissimus, qui certissime praesagit.

Ad exactum mensem, ad finem mensis.

Glaucus, piscator Boeoticus, qui vi herbae cujusdam in Deum marinum mutatus est.

Panopea, una ex Nereidibus.

Inous Melicerta, Melicerta, filius Inus, filiae Cadmi, conjugis Athamantis regis Thebarum, quae fugiens cum hoc filio se in undas dedit, et ambo in numina marina sunt mutati.

In undas se condere, occidere.

Sol nascentem ortum maculis variat, sol, dum oritur, maculosus est, non clara et pura luce splendet.

Conditus in nubem, nubibus obductus.

Medio orbe refugere, dimidia tantum sui parte apparere.

Suspecti sint imbres, imbres time.

Urgere, imminere, insistere.
Ab alto, a mari.
Sinister, noxius.
Sub lucem, oriente sole.
Tithonus, filius Laomedontis, regis Trojani, ab Aurora raptus.
Mitis, maturus.
Defendere, tueri.
Pampinus, folium vitis virens.
Crepitans, klirrend.
Emenso Olympo, perlustrato coelo.
Meminisse, observare.
Eurus, proprie, ventus ab ortu spirans, hic, unus quisque ventus.
Fervere, aestuare.
Per altum ire, in mari navigare.
Funem a terra convellere, navem in mare deducere.
Monere, suadere, auctorem esse.
Referre, reducere.
Condere, finire, componere.
Orbis, scil. solis, die Scheibe.
Vehere, producere, secum ferre.
Cogitare, moliri.
Falsus, fallax.

Coecus

Coecus tumultus, conjuratio ex occulto nata, insidiae latentes.

Fraus, periculum, damna.

Opertus, occultus, latens.

Tumescere, crescere, oriri, surgere.

Exstinctus, occisus.

Miserari, Mitleid haben.

Nitidus, splendidus, strahlend.

Ferrugo, nebula ferruginei coloris, Heerrauch.

Impia saecula, homines istius temporis, quo facinus impium in Caesarem erat commissum.

Aequora ponti, mare.

Obscoenus, ominosus, mali portendens.

Importunus, odiosus, molestus, mali ominis cantu.

Cyclopes, gygantes, unum tantum oculum habentes, habitabant in Sicilia.

Effervere, herausbrausen.

Undare, flammas effundere undarum modo.

Fornax, Feuerschlund.

Liquefactus, igne solutus.

Insolitus, novus, numquam antea factus.

Simulacra pallentia, umbrae defunctorum.

Infandum, horribile dictu.

Sistere, subsistere.

Dehiscere, se aperire.

Ebur, simulacra Deorum ex ebore.

Aera, simulacra Deorum ex aere.

Proluere, inundare.

Insanus, vehemens, magnus.

Eridanus, fluvius Italiae, hodie Po.

Tristis, tristia portendens.

Exta, viscera.

Fibrae, extremitates pulmonis, jecoris et aliorum viscerum.

Minax, malum minans.

Alte, tief.

Dirus, horrendus.

Concurrere, congredi, in certamen descendere.

Acies, exercitus ordinatus.

Philippi, urbs Macedoniae, in cujus campis Cassius et Brutus, interfectores Caesaris, ab Octaviano et Antonio victi sunt.

Nec fuit indiguum superis, placuit Diis.

Emathia, Macedonia cum Thessalia, Epiro et parte Thraciae.

Haemus, mons Thraciae.
Pinguescere, pinguis, foecundus fieri.
Fines, regiones.
Moliri, exercere, tractare.
Exesus, consumtus, corrosus.
Scaber, asper.
Rubigo, Rost.
Pilum, jaculum Romanum, ferro triangulo.
Pulsare, percutere.
Inanis, vacuus.
Grandis, ingens.
Dii patrii, Dii, qui singulis civitatibus praesunt, Dii tutelares.
Indigetes, Dii facti ex hominibus, heroes.
Romulus, conditor Romae.
Vesta, ἑστία, Dea tutelaris Romae, quae a virginibus igne perpetuo colebatur.
Tuscus, sic dictus Tiberis, fluvius Italiae, quia in Hetruria, terra antiquorum Tuscorum oritur.
Palatium, unus ex septem montibus, in quibus Roma exstructa erat.
Servare, tueri.
Eversus, labefactatus, ad interitum ruens.
Juvenis, Octavianus Caesar.

Saeculum, respublica.

Laomedontea, sic dicitur Troja a Laomedonte, Trojanorum rege, sub quo exstructa est.

Perjurium, juramentum falsum, perfidia: intelligendum facinus Laomedontis, qui Neptunum et Apollinem pacta mercede pro muris Trojae exstruendis, fraudavit.

Coeli regia, coelum, Olympus.

Facies, forma, genus.

Dignus, satis magnus.

Squalere, horridus et sordidus esse.

Conflari, recudi, umgeschmiedet werden.

Euphrates, fluvius Asiae, iuxta quem habitabant Parthi et Armenii, cum quibus Romanis bella erant gerenda.

Leges, foedera.

Rumpere, violare.

Carceres, septa, e quibus emittebantur equi in stadium, Schranken.

Se effundere, se emittere, herausstürzen.

Quadrigae, quatuor equi, currui adjuncti, Viergespann.

Spatium, cursus circa metam, et retrorsus; hinc, *addere in spatia*, addere spatiis,

spatia addere in spatia, cursus multiplicare, saepius iterare.

Retinaculum, habena.

Tendere, spannen.

Ferri, trahi, rapi.

Auriga, qui currum regit.

Currus, equi.

Audire, curare, obtemperare.

LIBER II.

Virgulta silvestria, arbores, quae in silvis nascuntur.

Proles, germen, pullus, Sprosse.

Huc, scil. veni ad me, ad meum auxilium.

Lenaeus, sic dictus Bacchus ἀπὸ τοῦ ληνοῦ, i. e. a lacu torculario.

Tibi, per te, tuo beneficio.

Pampineus, pampinis, i. e. foliis vitis, ornatus.

Gravidus, plenus, onustus.

Labrum, vas ad recipiendum mustum aptum.

Cothurnus, altum calceamentum, quod etiam suras ambit, quibus agricolae et venatores utebantur.

Tingere crura musto novo, pedibus calcare uvas.

Arboribus procreandis varia est ratio, arbores varia ratione procreantur.

Cogere, compellere per artem.

Sponte sua, per se.

Venire, provenire, crescere.

Tenere, occupare.

Siler, salicis genus, Bachweidei

Genista, fruticis genus, Genst.

Glaucus, caeruleus.

Canens, albescens.

Salictum, locus salicibus consitus; hic, salices ipsae.

Surgere, pullulare, exoriri.

Semen positum, semen quod decidit.

Nemorum, in nemoribus.

Aesculus, arbor e quercuum genere, foliis latis, quae minores fert glandes, quam quercus.

Habitus, existimatus.

Graji, Graeci.

Oraculum, sedes oraculi, scil. Dodonaei.

Pullulare, stolones emittere, sprossen.

Densissima silva, maxima congeries arborum novellarum.

Parnasia, sic dicta laurus, a monte Parnasso, ubi abundanter crescit.

Se subjicere, se attollere, crescere.

Via, ratio, ars, industria.

Usus, experientia.

Planta, stolo, Schöſsling.

Deponere, committere.

Sulcus, fossa.

Obruere arvo, in terram infodere, terra cooperire.

Quadrifidus, in quatuor partes fissus, kreuzweis gespalten.

Sudes, pertica, Stock.

Acuto robore valli, unten zugespitzte Pfähle.

Silvae, arbores.

Pressi arcus, curvaturae, seu rami circumflexi.

Propago, Senker, Ableger.

Exspectare, desiderare.

Sua terra, terra in qua mater crevit, terra nativa et propria.

Plantarium, planta cum radicibus, Setzreiſs.
Putator, qui arbores amputat.
Dubitare, vereri.
Terrae mandare, in terram defigere.
Cacumen summum, virga ex summa arbore rescissa, Schnittling.
Caudex, truncus sine radicibus et ramis, Block.
Sectus, resectus, dissectus.
Trudi, hervorbringen.
Siccus, solidus.
Oleagina radix, radix oleae.
Impune, sine damno.
Vertere, transmutare.
Insitus, eingepfropfet.
Cornum, Kornelle.
Generatim, per singula genera.
Cultus, Pflege, Wartung.
Ferus, silvestris.
Mollire, mollem et mitem reddere.
Colendo, per cultum.
Segnis, piger, inutilis.
Ismarus, mons Thraciae.
Vestire, implere.

Taburnus, mons inter Campaniam, Samnium et Apuliam.

Decurrere, ad finem perducere.

Volens, favens.

Legere littoris primi oram, dicht am Ufer hinschiffen.

In manibus terrae, terrae sunt vicinae.

Ambages, verborum circuitus.

Exorsa longa, exordia longe repetita.

Tenere, immorari.

Tollere, erigere.

Luminis aura, lux, aether.

Laetus, pulcher, nitidus.

Natura, naturalis vis ac virtus, quae ad procreandas illas arbores necessaria ac propria est.

Subesse, inesse.

Inserere, per insitionem in alium truncum transferre, einimpfen.

Scrobs, fovea.

Mandare, ponere.

Subactus, efossus.

Exuere, deponere.

Silvestris, ferus.

Animus, natura.

In quascunque artes vocare, quascunque artes adhibere.

Haud tardus, non invitus, non cunctans.

Sequi, obedire.

Exire ab imis stirpibus, e radicibus pullulare.

Vacuus, apertus, soli et pluviae expositus.

Digestus, positus, plantatus.

Opacare, obumbrare, umbra tegere.

Adimere foetus, foecunditatem avertere, fructum impedire.

Urere, succum subducere, opprimere, macerare.

Ferens, qui in eo est ut ferat.

Semen jactum, semen delapsum, in solum delatum.

Se sustollere, se erigere, crescere.

Degenerare, in pejus verti, generositatem seu nobilitatem amittere.

Succos priores oblivisci, non respondere qualitati seminis, aliam naturam inducere.

Turpis, squalidus.

Uva, vitis.

Racemus, uva.

Cogere in sulcum, scrobibus defigere.

Merces, laboris impendium.

Domare, colere, tractare.

Respondere, scil. votis, consilio, feliciter provenire.

Paphia, sic dicta myrtus, quia Veneri erat sacra, quae Paphi in insula Cypro colebatur.

Robur solidum, festes Holz, intelliguntur rami vastiores, ad pali modum in terram infossi.

Fraxinus, Esche.

Arbos umbrosa Herculeae coronae, populus, Herculi sacra, e cujus frontibus Hercules sibi coronam conseruit.

Chaonii patris glandes, quercus Jovi consecrata, cujus oraculum fuit Dodonae in Epiro, ubi olim Chaones habitabant.

Casus marini, pericula in mari.

Abies, Tanne.

Videre, experiri.

Foetus, fructus, surculus.

Horridus, hispidus, struppicht.

Platanus, der morgenländische Ahorn.

Valens, ferax.

Ornus, genus fraxini silvestris.

Incanescere, albus fieri.
Oculos imponere, inoculare.
Simplex, uniformis.
Gemma, novum germen seu oculus.
Se trudere, erumpere.
Tunica, liber, interior cortex.
Sinus, Einschnitt.
Germen, oculus.
Udus, saftig.
Inolescere, concrescere, coalescere.
Enodis, nodos non habens.
Alte, profunde.
In solidum, in robur et lignum ipsum.
Feraces plantae, surculi arboris fertilis.
Immittere, inserere.
Felix, fertilis, fructifer.
Suus, proprius.
Lotus, arbor praecipue Africae sed et Italiae familiaris, fructus fert dulcissimos, Jujuben oder Brustbeerbaum, in Africa Sidra dicta.
Idaeae, sic dicuntur Cyparissi, ab Ida monte Cretae, ubi sponte proveniunt.
Facies, species.
Orchades, genus olivarum oblongum.

Radii, genus olivarum longius, forma radii.

Pausia, genus olivarum carnosum, quod dum adhuc viride et acerbum est, legitur et tunditur.

Alcinous, rex Phaeacum.

Silvae, arbores pomiferae.

Crustumium, sic dictum genus pirorum a Crustumio, urbe Tusciae.

Syrium pirum, Bergamotte.

Gravis, ponderosus, grandis.

Volema, genus pirorum, sic dictorum quia manum implent, fortasse Bon chretien.

Vindemia, uva vindemianda.

Methymnaeus, sic dictus palmes ab urbe Methymno, in insula Lesbo, quae pretiosissimum habet vinum.

Thasiae vites, ab insula Thaso in mari Aegeo sic dictae.

Mareotides vites, in locis circa lacum Mareoticum super Alexandriam crescentes.

Habilis, cooptabilis.

Passum, scil. vinum, illud est quod ex uvis passis, h. e. ad solem siccatis, conficitur.

Psythia, vitis e qua profluit vinum spontanee ad passum conficiendum, sic dicta a ψύθα, hoc est musto illo, quod sponte ipsum profluit antequam uvae calcentur, alias πρόχυμα.

Tenuis, subtilior, penetrabilis, facile in venas descendens.

Lageos, a colore leporina uvarum, est enim λαγιὼς, lepus.

Tentare pedes, faciles reddere pedes ad lapsum, lähmen.

Olim, aliquando, cum vinum ex ea expressum fuerit.

Vincire, fesseln.

Praeciae, citius maturescentes.

Rhaetica, a Rhaetia, regione quae Italiae confinis erat, sic dicta.

Cella, vinarium.

Falernus, mons Campaniae, ubi vina optima nascuntur.

Aminaeae vites, ab Aminaea regione Campaniae sic dictae.

Firmissima vina, unde vinum diuturnae bonitatis conficitur.

Tmolius, a Tmolo, monte Lydiae, vineis nobilissimo.

Adsurgere, cedere.

Phanaeus, a Phanis, promontorio insulae Chii, hodie, Scio, cujus vinum apud Graecos et Latinos celebratissimum fuit.

Rex, sic dictum vinum Tmolium et Phanaeum propter praestantiam prae ceteris.

Argitis, ab ἀργὸς, sic dictum genus vitis, quod vinum candidum reddit.

Fluere, vinum reddere, vino abundare.

Mensa secunda, Nachtisch.

Adceptus, gratus.

Transire, silentio praeterire.

Rhodia, in insula Rhodo crescens.

Tumidus, inflatus, amplus.

Bumastus, uva in similitudinem mammae.

Est numerus, enumerandi facultas suppetit.

Numero comprendere, enumerare.

Refert, opus est, interest, ad rem facit.

Libycum aequor, desertum arenosum Libyae.

Turbare, commovere, aufregen.

Jonii fluctus, fluctus maris Jonii inter Italiam Graeciamque.

Terrae omnes, quodlibet solum.

Crassus, lutosus, schlammicht.

Alnus, Erle.

Ornus, vid. Georg. II, 71.

Myrtetum, locus myrtis consitus, hic, pro myrtis ipsis.

Laetissimus, acceptissimus, gratissimus.

Apertus, soli expositus.

Bachus, vitis.

Taxus, Eibenbaum.

Extremus, in extremis partibus habitans.

Domitus, subactus, cultus.

Eous, orientalis.

Pictus, cujus cuti, acu punctae color inunctus aut inustus est, bemahlt.

Gelones, populi Scythiae, ultra Borysthenem.

Divisus, distinctus.

Patria, regio.

Ferre, proferre.

Ebenus, Ebenbaum.

Turea virga, Weirauchstaude.

Sabaci, vid. Georg. I, 57.

Balsama odorato sudantia ligno, balsamum, (der Balsamstrauch) cujus lignum odoriferum succum seu oleum refert.

Acan-

Acanthus, Acacia, arbor e qua Gummi Arabicum colligitur, et cujus fructus lentibus similis est.

Nemora Aethiopum canentia (albicantia) *lana*, intelligitur frutex lanigera, in nemoribus Aethiopum crescens, quam Plinius Gossypium aut Xylon appellat, Baumwollstrauch.

Vellera, lanugo (zarte Fäserchen) qua folia arborum erant obducta, et quae, aqua conspersa, depectebatur, unde Sericum parari, opinio fuit.

Seres, gens Indica.

Gerere, habere, producere.

Luci, arbores.

Sinus, Bucht.

Summus aër arboris, summum cacumen arboris.

Vincere, superare, excedere.

Non tarda sumtis pharetris, strenua arte jaculandi.

Media, provincia Asiae.

Tardus, diu palato inmanens propter acerbitatem.

Felix, saluber.

Malum, intelligitur malum Medicum seu Citrium, Citrone.

Praesentius, salubrius, citius aut melius adjuvans.

Inficere, scil. veneno, vergiften.

Verba non innoxia, verba fascinatoria, magici cantus.

Agere, expellere, exigere.

Facies, forma.

Jactare, à se emittere, spargere.

Labi, decidere.

Ad prima, inprimis.

Anima, anhelitus, Athem.

Olens, graveolens, putens.

Fovere, curare.

Anhelus, anhelitum graviter trahens, engbrüstig.

Ditissima silvae, abundans arboribus pomiferis.

Ganges, fluvius Indiae.

Auro turbidus, aureis arenis immixtus, aurifer.

Hermus, fluvius Lydiae.

Bactra, urbs capitalis Bactrianae provinciae in Asia.

Turiferae arenae, weihrauchbringendes Erdreich.

Panchaia, regio Arabiae felicis.

Spirare, efflare.

Invertere, arare.

Immanis, ferox, crudelis.

Hydrus, intelligitur draco ille, custos aurei velleris Colchici, a Jasone occisus, e cujus dentibus satis viri armati enascebantur.

Seges virum, viri e dentibus satis, tanquam seges e semine, nati.

Horrere, starren.

Gravidus, largus, abundans, laetus.

Massicus humor Bacchi, vinum in Massico monte Campaniae crescens.

Bellator, belliger, bellicosus.

Sese inferre, ruere.

Arduus, alta, excelsa cervice.

Clitumnus, fluvius Umbriae Cisapenninae, qui juxta urbem Meraniam Tiniae se immiscet, et cum eo ad Tiberim descendit.

Victima, Dankopfer für den Sieg.

Perfusus, lavatus.

Romani triumphi, currus Romanorum triumphantium.

Alieni menses, ii menses, quibus in aliis terris plerisque esse non solet aestas.

Utilis, fertilis.

Rabidus, immanis.

Saevus, ferox.

Semina, genera.

Aconitum, Eisenhütlein, Mönchskappe.

Orbis, sinus, Krümmung.

Rapere, trahere.

Squamens, schuppig.

Spira, quidquid in orbem convolvitur, collectio volubilitatis, Geringel.

Tractus, Zug.

Operum labor, opera labore exstructa.

Congestus, aedificatus, exstructus.

Praeruptus, editus, excelsus.

Subterlabens muros, dicitur flumen, si sic praeterfluit urbes, ut muros alluat.

Mare, quod supra alluit, scil. Italiam, mare Adriaticum.

Memorare, recitare.

Mare, quod infra alluit, scil. Italiam, mare Tyrrhenum.

Larius, lacus sub Alpibus, in agro Mediolanensi, nunc Lago di Como.

Fremitu marino adsurgens, fremitu instar maris adsurgens i. e. tumescens.

Benacus, lacus in agro Veronensi, hodie Lago di Garda.

Lucrinus, lacus Campaniae.

Claustrum, moles, agger: intelligitur illud opus Augusti, qui lacum Lucrinum interjecto aggere a mari seclusit, relicto aditu navibus, simulque cum lacu Averno conjunxit, et ita effecit portum novum atque tutum, quem Julium appellavit.

Indignatus, furibundus.

Stridor, murmur, sonitus.

Julia unda, unda in portu Julio.

Refusus, infusus, immissus.

Tyrrhenus aestus, mare Tyrrhenum aestuans.

Freta Averna, lacus Avernus, qui pro intimo portus recessu erat, et ad quem e Lucrino fossa deducta erat.

Aes, Erz, Kupfer.

Venae, Gänge oder Striche des Metalls unter der Erde.

Auro plurima fluxit, auro multum abundat.

Acer, fortis, strenuus.

Marsi, populi bellicosi Italiae, circa lacum Fucinum, (hodie Lago Fucino) habitantes.

Pubes Sabella, iuventus Samnitum, qui supra Campaniam habitabant, originem trahentes ab Ausoniis Sabinis.

Malum, aerumna, labores, dura vita.

Ligures, populi in ea parte Italiae habitantes, ubi nunc est Genua.

Volsci, populi in Latio habitantes.

Verutus, veru armatus; veru autem genus fuit hastae brevis.

Efferre, creare, proferre, gignere.

Scipiadae, Scipiones, major et minor.

Durus bello, induratus ad bellum, fortis.

Imbellis, muthlos, zagend.

Romanae arces, Roma, in septem montibus exstructa.

Saturnia tellus, tellus a Saturno regnata.

Tibi, in tuum honorem, tui gratia.

Res antiquae laudis et artis, res quae apud majores in honore habitae et diligentia tractatae sunt, i. e. res rusticae.

Ingredi, adgredi, beginnen.

Recludere, aperire.

Ascraeum carmen, carmen georgicum, ab Hesiodo, ex Ascra, Boeotiae vico, oriundo sic dictum, qui opus de opere rustico condidit.

Nunc locus arvorum ingeniis, nunc locus opportunus describendis naturis ingenitis agrorum.

Robora, vis ac virtus.

Natura, naturalis vis.

Ferre, procreare.

Difficilis, parcus, parum ferax.

Malignus, infoecundus, sterilis.

Tenuis, levis, exilis, jejunus, sine humore.

Dumosus, spinosus, plenus vepribus.

Calculus, lapillus, Kies, Grand.

Palladia, sic dicta oliva, quia a Pallade erat inventa eique sacra.

Vivax, diu virens, durans.

Indicio esse, indicare.

Tractus, regio, locus.

Oleaster, oliva silvestris.

Plurimus, frequens, abundans.

Uligo, humor.

Uber, ubertas soli, foecunditas naturalis.
Frequens herbis, multas herbas producens.
Convallis, planities, montibus inclusa.
Dispicere, prospicere, videre.
Liqui, defluere.
Felix, ad fertilitatem faciens, foecundans.
Trahere, secum ducere.
Limus, Schlamm.
Editus Austro, versus Austrum, adeoque ei expositus.
Filix, herba, cujus radices late serpunt, et invicem sunt complexae.
Invisus, molestus.
Pascere, procreare.
Praevalidus, prae ceteris validus.
Vitis multo Baccho fluens, vitis, cujus uvae multum dant vinum.
Sufficere, subministrare, porrigere.
Fertilis uvae, uvas ferens.
Latex, liquor, h. l. vinum.
Patera, Schale.
Libare, sacrificare, zum Trankopfer bringen.
Aurum, aurea patera.
Ebur, tibia ex ebore.
Ad, juxta.

Tyrrheni, Hetrusci, Tusci, populi Italiae in Hetruria habitantes.

Lanx, vas cibis ferendis aptum, Schüssel.

Pandus, patulus.

Reddere, dare, Diis offerre.

Exta, intestina.

Si studium, scil. tibi est, si studes, cupis.

Tueri, nutrire, pascere.

Urere, laedere morsu, siccare.

Culta, arbusta.

Satur, foecundus, uber, opulentus.

Petere, quaerere.

Longinqua, longinqui agri.

Tarentum, urbs Magnae Graeciae, in ea Italiae parte quae hodie ad Neapolim pertinet et Terra di Otranto appellatur.

Herbosus, plenus arundinis et algae.

Liquidus, purus.

Carpere, decerpere, depascere.

Exiguus, brevis.

Reponere, restituere.

Fere, gewöhnlich.

Pressus, profundius immissus.

Putris, resolutus, tener, locker.

Optimus, convenientissimus.

Aequor, campus.
Decedere, domum redire.
Plaustrum, Lastwagen.
Devehere, excidere, exstirpare.
Ignarus, inutilis.
Cum stirpibus imis, radicitus.
Altum petere, in altum volare.
Rudis, hucusque inaratus, incultus.
Enitescere, fertilitate jucundum exsistere.
Impulsus, immissus, adactus.
Jejunus, infoecundus, sterilis.
Clivosus, bergicht.
Glarea, terra lapillis immixta, Kies.
Humilis, humi nascens.
Casia, vid. Ecl. II. 49.
Ros, Rosmarin.
Ministrare, praebere.
Tophus, lapis asper et arenosus, Tofstein.
Scaber, asper.
Exesus, cavatus, cavernosus.
Chelydrus, Krötenschlange.
Creta, Kreiderde.
Aequè dulcis, tam dulcis.
Latebrae, cava.
Exhalare, exspirare, emittere.

Fumus, Dunst.
Volucris, facile evanescens.
Bibere, attrahere.
Scabies, asperitas sordida.
Robigo, Rost.
Intexere, innectere, implicare.
Experiri, invenire.
Colendo, dum colis.
Facilis, liberalis, copiosum pabulum praebens.
Patiens vomeris, qui vomere tractari potest.
Uncus, incurvus.
Capua, urbs capitalis Campaniae.
Vesevum iugum, Vesuvius, mons ille celeberrimus Campaniae, ignem vomens.
Ora, regio.
Vacuus, parum habitatus, oede.
Clanius, fluvius Campaniae.
Non aequus, iniquus, inimicus.
Acerrae, urbs Campaniae, a Clanio saepe inundata.
Rarus, locker.
Supra morem, abundanter, plus aequo.
Densus, dicht.
Bachus, vitis.

Ceres, frumentum.
Lyaeus, vitis.
Capere oculis, eligere.
In solido, scil. solo.
Demittere, fodere.
Puteus, fovea.
Reponere, rejicere.
Aequare, planare.
Si deerunt, scil. arenae, terra.
Uber, foecundum solum.
Posse negare, non posse.
In sua loca ire, in foveae spatiis recipi, reponi.
Superare, super exstare.
Spissus, zäh.
Gleba cunctans, gleba, quae rastris facile comminui nequit.
Terga, tractus glebarum regestarum quae inter sulcos eminent.
Proscindere, aufbrechen.
Perhiberi, appellari.
Infelix, infaustus, infoecundus.
Mansuescere, meliorari.
Genus et nomina, generositas et nobilitas.

Specimen, experimentum, documentum, probatio.

Qualus, calathus.

Colum, vas vimineum, praelis uvarum et olivarum supponi solitum, ut novum mustum aut oleum in iis exceptum percoletur ac liquetur, Seige.

Praelum, Kelter.

Deripere, sumere.

Tecta, Decke.

Ager, terra ex agro.

Malus, falsus, amarus.

Ad plenum, donec plenum fuerit colum.

Eluctari, hervordringen.

Tentans, gustans.

Sensus, sapor.

Torquere, cruciare, infestare.

Amaror, amaritudo.

Hoc pacto, hoc modo.

Jactatus, versatus, tritus.

Fatiscere, dissolvi, abire in arenulas, solvi in pulverem.

Picis in morem, sicut pix.

Lentescere, lentus fieri, adhaerere.

Habendo, durch fest halten, anhaften.

Justo laetior, ultra modum luxurians.

Primis aristis, herbis surgentibus.

Promitum, facile.

Praediscere, prius scire, quam aliquis dicat.

Sceleratus, infestus, nocivus.

Exquirere, explorare.

Picea, Kiefer, Pechföhre.

Pandere vestigia, indicium dare.

Excoquere, macerare, calore et frigore mollificare.

Concidere montes scrobibus, in montibus scrobes facere.

Glebas supinare, terram ligonibus invertere.

Ostendere, exponere.

Putris, putrefactus, resolutus, mürbe.

Curare, efficere.

Labefactus, mollificatus.

Movere, fodere.

Jugerum, proprie vocatur id, quod uno jugo boum in die exarari potest, hic, ager, terra omnino.

Haud ulla vigilantia fugit, nulla diligentia omittitur.

Similis, ejusdem ingenii et naturae.

Prima seges paratur arboribus, plantae ar-

borum et vitium seruntur, seminarium, (plantarium, vitiarium) instituitur.

Digestus, ordinatus, ordine plantatus.

Ferre, transferre.

Mutatus, novus, ignotus.

Ignorare, perhorrescere.

Semina, Sprösslinge.

Mater, terra materna.

Quaeque, scil. arbor, jeglicher Sprössling.

Austrinus, meridionalis.

Axis, polus septentrionalis.

Restituere, eandem stationem assignare.

In teneris, scil. annis, in iuventute.

Adeo multum est, tanti refert.

Metari, in hortulos, tabulos, (Felder, Quartiere) dividere.

Densa serere, minoribus spatiis plantare.

Uber, ubertas, Fruchtbarkeit.

Tumulis adclivis, ad tumulum ascendens.

Supinus, non erectus, liegend.

Indulgere ordinibus, ordines largiores efficere, magnis spatiis relictis.

Nec secius, non aliter.

In unguem quadrare, perfecte convenire, exacte congruere.

Arbusta, arbores vitibus circumdatae.
Viae, interstitia, intervalla, Gänge.
Limes, transversa via, Queergang.
Explicare, evolvere, extendere.
Directus, ordinatus.
Fluctuare, coruscare, resplendere.
Aes renidens, arma fulgentia.
Miscere proelium, committere proelium.
Dubius, incertus.
Mediis in armis, inter duo exercitus.
Pascere, delectare.
Animus inanis, animus qui inani prospectu pascitur.
Vires, alimenta.
Dare, suppeditare, praebere.
In vacuum, in aërem.
Fastigium, profunditas.
Tenuis, flach.
Altior, profundior.
Penitus terrae defigere, profundis foveis inserere.
Aesculus, vid. Georg. I, 16.
Vertex, cacumen.
Ad auras aetherias tendere, versus coelum, in altum consurgere.

In Tartara tendere, ima terrae penetrare.
Flabra, flatus, venti.
Convellere, concutere, labefactare.
Volvere, exigere.
Saecula virum, Menschenalter.
Durando, ausdaurend.
Sustinere, efficere, reddere.
Vergere, declinare, spectare.
Vinetum, Weingarte.
Summa flagella, die obersten Enden der Reiser.
Summa arbor, cacumen arboris.
Petere, sumere.
Destringere, desecare.
Planta, surculus, Sprößling.
Ferrum, Messer.
Retusus, obtusus, hebes.
Semina, surculi, sarmenta.
Inserere, interserere.
Incautus, negligens.
Furtim, clam.
Robora, truncus, lignum.
Elabi, ascendere.
Coelo, ad coelum.
Sequi, progredi.

Nemus, arbustum, Baumweinberg.
Ruere, agere, emittere, ejectare.
Piceus, pechschwarz.
Caligo, tenebrae.
A vertice, desuper, de coelo.
Silvae, arbusta.
Incumbere, ingruere.
Glomerare, volvere.
Ferens, flans.
Incendium, flamma.
Hoc ubi, scil. contigerit.
A stirpe, radicitus.
Non valere, aegrotare et corruptus esse.
Caesus, praecisus.
Reverti, recreari.
Revirescere, denuo virescere.
Infelix, infoecundus.
Superare, superesse.
Auctor, consiliator.
Rigidus, frigore constrictus.
Movere terram, die Erde mit dem Karst auflockern.
Claudere, comprimere, constringere.
Hiems, tempestas hiberna, kalte Jahrszeit.
Semine jacto, surculis positis, plantatis.

Concretus, concretio, Anhaftung, anhaftende Fäserchen.

Pati, permittere.

Optuma vinetis satio, optimum tempus ad serendas vites.

Rubens, scil. floribus, purpureus, pulcher.

Candida avis, ciconia.

Invisus, odiosus.

Coluber, serpens.

Hiems, signa hiemalia.

Contingere, erreichen.

Tumere, schwellen.

Genitalia semina, semina quibus fruges gignuntur et procreantur.

Foecundus, foecundans, foecunditatem pariens.

Aether, coelum.

Conjux, intelligitur terra.

Alere, nutrire.

Magno corpore, scil. terrae.

Avius, in quo non est via, desertus.

Canorus, canens.

Venerem repetere, coitum exercere.

Almus, qui alit, nutrit.

Tepens, lau.

Laxare, aperire.
Sinus, gremium.
Superare, abundans esse.
Germina, Keime, Knospen.
Surgens, oriens.
Actus, pulsus.
Trudere, propellere, treiben.
Explicare, pandere.
Crescens, nascens.
Tenor, progressus et continuatio aequabilis, Folge.
Agere, celebrare.
Hibernus, asper, saevus.
Parcere, abstinere.
Haurire lucem, aspicere lucem.
Terrea progenies, genus e terra factum.
Res tenerae, creaturae recens genitae, ideoque tenerae.
Labor, molestia ex frigore ac calore.
Quies, tranquilla temperies.
Ire, progredi.
Excipere, leniter tractare, fovere.
Indulgentia, clementia.
Virgulta, sarmenta, surculi, Setzlinge.
Premere, einpflanzen.

Agri, arbusta et vineae.
Memor, attentus.
Lapis bibulus, sabulosus, pumex.
Squalens, starrend.
Tenuis halitus, scil. venti.
Subire, intrare, penetrare.
Animum tollere, laetissime efflorescere.
Sata, plantae.
Reperiri, fuere.
Testa, Scherbe.
Urgere, premere, obtegere.
Munimen, protectio.
Hiulcus siti, propter nimiam siccitatem hians, scissus.
Findere, dissecare, dividere.
Aestifer, aestum afferens.
Seminibus positis, surculis terrae defixis.
Diducere, dirimere, aus einander machen.
Ad, circa.
Capita, radices.
Jactare, movere, adhibere.
Bidens, instrumentum vinitorum duos dentes habens, zweizahniger Karst.
Pressus, profundius immissus.
Exercere, tractare.

Flectere, ducere.

Luctans, laborans.

Levis, glatt.

Rasus, decorticatus, geschält.

Hastile, lignum teres et oblongum, Stab.

Aptare, praeparare.

Sudes, Pfahl.

Furca, Gaffel.

Bicornis, duo cornua habens, zweizakkicht.

Eniti, effulciri, adsurgere.

Sequi, ascendendo attingere, erklettern.

Tabulata, ordines ramorum in arboribus, quorum quidam recisi, alii in planum tendunt, ut quasi variae sint in arbore contignationes, Stufen der Zweige.

Prima aetas adolescit novis frondibus, frondes tenerae ac novae et nondum adultae sunt.

Se agere, erigi.

Laxis habenis immissus, celeriter et effuse crescens, entzügelt, wachsend.

Per purum, per aërem.

Tentare, angreifen.

Uncis manibus, incurvatis manibus, digitis constrictis.

Carpere, decerpere, abkneipen.

Interlegere, cum delectu legere.

Exire, in altum se sustollere, excrescere.

Comae, frondes, pampini.

Tondere, secare.

Reformidare, timere.

Ferrum, falx.

Durus, severus.

Compescere, coërcere, cohibere.

Fluens, diffluens, luxurians.

Tenere, continere, arcere.

Imprudens laborum, ignarus, impatiens incommodorum.

Super, praeter.

Indignus, saevus.

Potens, gravis, intolerabilis.

Urus, Auerochse.

Sequax, qui insectatur, persequitur.

Illudere, laedere, nocere.

Pasci, depasci.

Canus, albicans.

Concretus, constrictus, exstans.

Gravis, molestus, exitiosus.

Incumbere scopulis, violenter ingruere, an die Felsen anprallen.

Arens, dürre.

Aestas, aestus solis.

Admorsus, abrosus.

Signatus, infixus, impressus.

Cicatrix, vestigium vulneris, Narbe.

Caedere, mactare, immolare.

Veteres ludi ineunt proscenia, antiquis temporibus ludi in scenam inducti, exhibiti sunt.

Proscenium, proprie locus ante scenam, ubi erant agentium discursiones; h. l. omnino pro scena positum.

Pagus, Dorf.

Compitum, quadrivium, Scheideweg.

Theseidae, Athenienses, a Theseo rege sic dicti.

Unctus, scil. oleo.

Uter, saccus ex corio caprino factus, Ziegenschlauch.

Salire, saltare.

Ausonius, Italus.

Versus incomti, cantus inornati, ex tempore effusi.

Ludere, ludos celebrare.

Risus solutus, wildes Gelächter.

Ora corticibus cavatis, larvae e corticibus cavatis factae.

Oscillum, imaguncula.

Mollis, mobilis, pendulus.

Largus foetus, laetus uvarum proventus.

Pubescere, exuberare, florere.

Circumagere, circumvertere.

Honestus, pulcher, formosus.

Rite, secundum ritum et morem.

Bacho suum honorem dicere, in Bachi honorem canere, Bachum laudibus extollere.

Lanx, vas cibis ferendis aptum, Schüssel.

Libum, genus cibi ex farre, lacte, ovis et oleo, melle illitum, Opferflade.

Sacer, expiationi destinatus.

Veru, Bratspieſs.

Torrere, assare.

Colurnus, e corylo factus.

Curare, warten.

Cui numquam satis exhausti est, qui numquam satis exhauritur.

Scindere, scil. vomere, sulcare, arare.

Versus, umgekehrt.
Aeternum, semper.
Fronde levare, ablauben.
Nemus, vinea et arbustum.
Labor actus in orbem, die sich kreisende Arbeit.
Sua per vestigia, eadem, ac superiore anno, ratione, modo, tenore ac progressu.
Volvere in se, revolvere, redire.
Ponere, deponere, amittere.
Silvae, vineae, et arbusta.
Honor, frons.
Acer, diligens, labori non parcens.
Dens Saturni, falx amputatoria.
Relictus, fructu et frondibus nudatus.
Persequi, tractare.
Attondere, secare.
Fingere, componere.
Putare, schneiteln.
Devectus, domum reportatus.
Cremare, comburere.
Sarmenta, palmites resecti.
Vallus, palus, quo vitis suffulcitur.
Metere, vindemiare.

Vitibus ingruit umbra, vites nimia copia excrescunt, ita ut nimia umbra sit.

Seges, ager vitibus consitus.

Obducere, überziehn.

Ruscus, virgulti genus, Mäusedorn.

Vimina, Reiser.

Vinctus, alligatus.

Incultus, sponte proveniens.

Exercere, occupare.

Falcem repenere, falcem non amplius requirere.

Effoetus, viribus exhaustus, lassus.

Antes, ordines vitium.

Sollicitare, exercere, tractare.

Movere, excitare.

Juppiter, tempestas iniqua.

Procurvus, vorwärts gebogen.

Tenax, qui terrae infigitur et omnia secum rapit.

Haerere arvis, radices agere in terra.

Auras ferre, aëri assuescere.

Sata, junge Setzlinge.

Dente unco, scil. bidentis.

Recludere, aperire.

Sufficere, sufficienter administrare.

Gravidus, uber.
Quum vomere, scil. recluditur.
Hoc, propter hoc, propterea.
Placitus, jucundus, gratus.
Nutritor, nutri.
Poma, arbores pomiferae.
Ad sidera, versus coelum.
Raptim, cito.
Niti, erigi, assurgere.
Foetu gravescere, fructus plenus esse.
Omne nemus, omne arborum genus.
Sanguineus, sanguineum colorem habens.
Aviaria, secreta nemorum, quae aves frequentant.
Taeda, Kienbaum.
Pascere, nutrire.
Fundere, spargere.
Dubitare, cunctari.
Sequi, commemorare.
Mel, apes, quae mel conficiunt.
Undare, fluctuare.
Cytorus, mons Paphlagoniae.
Narycia, sic dicitur pix, a Narycio, urbe Locrorum Epienemidiorum.

Picis lucus, arborum lucus, e quarum resina pix fit, quales sunt inprimis pinus et picea.

Non obnoxius, non egens, nihil debens.

Caucasius vertex, cacumen Caucasi, montis inter nigrum et Caspicum mare.

Sterilis, fructum edulem non ferens.

Animosus, impetuosus.

Ferre, pellere, vexare.

Foetus, usus, Producte.

Radii, ligna inter axem et circumferentiam rotarum, Speichen.

Terere, tornare.

Tympanum, rota ex solidis tabulis composita, sine radiis, Rolle, Scheibenrad.

Pandus, incurvus.

Ponere, facere.

Carina, infima pars navis.

Hastile, Lanzenschaft.

Bellum, quae ad bellum pertinent, sagittae, jacula, Kriegesgeräthe.

Ituraei, populi Arabici in Coelesyria ultra Jordanem, arte sagittandi clari.

Torquere, curvare.

Tilia, Linde.

Rasilis, qui facili radi, tornari et scalpi potest.

Torrens, praecipiter fluens.

Missus, immissus.

Padus, fluvius Italiae, Po.

Condere, abscondere.

Vitiosus, vetustate confectus, putrefactus.

Alveus, truncus cavus.

Memorandum aeque, similiter laudandum.

Baccheïa dona, vitis.

Ferre, afferre, dare.

Culpa, facinus, crimen.

Caussa, occasio.

Centauri, populi Thessaliae, qui, dum primi equum domare, illique insidere docuerint, ex inferiore parte equi, e superiore homines existimati sunt.

Letum, mors.

Lapithae, populi Thessaliae.

Fundere, sufficere, suppeditare.

Humus, solum, culta superficies terrae.

Fictilis, qui facili opera paratur.

Victus, quaecunque esui potuique sunt, et ad vitam homini necessaria.

Tellus ipsa, tellus lubens volensque.

Domus vomit undam, e domo multitudo hominum glomeratim sese effundit.

Aedes, Gemächer, Säle.

Varius, variegatus, bunt.

Inhiare, habere cupere.

Testudo, Schildpatt.

Illusus auro, mit Gold durchwirkt oder gestickt.

Ephyreia aera, signa et vasa ex aere Corinthio; Corinthus enim Ephyra olim dicta est.

Assyrius, Syrius et Phoenicius.

Fucare, tingere, colorare.

Venenum, succus, intelligitur purpura, cuius usus in Phoenicia inventus est.

Casia, frutex in Arabia crescens, cujus cortex, cortici cinnamomi similis, unguentis miscebatur.

Corrumpere, vitiare, verfälschen.

Securus, separatus a curia.

Nescius fallere, non fallax, certus, tutus, nullis vicissitudinibus obnoxius.

Latus, apertus, unde prospectus late patet.

Fundus, campus.

Vivi lacus, lacus, qui aquam perennem habent.

Tempe, proprie, amoenissima vallis Thessaliae, hic pro unaquaque valle amoena.

Mollis, lenis, tranquillus, dulcis.

Lustra, latibula, Lager.

Patiens operum, laboriosus.

Sacrum, quidquid Deorum honori instituitur, Fest.

Sanctus, venerabilis.

Per, apud, inter.

Excedere, relinquere.

Vestigia facere, commorari.

Dulcis ante omnia, dulcissimus, dilectissimus.

Sacra ferre, sacrificare.

Percussus, affectus, incensus.

Via, cursus.

Defectus, Verfinsterung.

Labores lunae, ecclipsus lunae, Mondfinsterniss.

Tumescere, inflari, extolli.

Obex, littus.

Rumpere, dejicere.

Residere, in seipsum descendere, in propria

pria receptacula, in priores alveos et ambitus redire.

Oceano tingere, occidere.

Soles hiberni, sol hiberno tempore.

Tardus, tarde veniens.

Adcedere, attingere, cognoscere.

Frigidus sanguis circa praecordia, tarditas ingenii ex sanguine frigido circa cor producta.

Obstare, impedire.

Riguus, qui irrigat.

Inglorius, sine gloria.

Spercheos, fluvius Thessaliae.

Bachatus, bachando frequentatus.

Taygeta, scil. iuga, Taygeton, mons ex Arcadia per totam Laconicam procurrens.

Haemus, mons Thessaliae.

Subjicere pedibus, pedibus calcare.

Acheron, fluvius infernalis.

Avarus, qui omnia ad se trahit.

Fasces, fasciculi, colligati ex virgis, inter quas eminebat securis: praeferebantur magistratibus Romanorum et erant insignia honorum.

Sollicitare, attrahere, movere.

Agitare, vexare.

Daci, populi, qui montium iuga trans Istrum incolebant, ubi hodie est Moldavia, Walachia et Transilvania.

Ister, Danubius.

Res Romanae, vicissitudines et fortuna imperii Romani.

Peritura regna, regna quae pereunt, afflicta.

Miserari, lacrymis aut verbis dolorem ex alicujus miseria declarare, deplorare.

Dolere, capere dolorem, affici dolore.

Inops, pauper.

Habens, dives.

Volens, non coactus, willig.

Insanus, insano clamore perstrepens.

Tabularia, loca, ubi tabulae et instrumenta publica servabantur.

Sollicitare remis, pernavigare.

Coecus, ignotus, inexploratus.

Limina, domus, palatia.

Petere excidiis, exscindere parare.

Penates, Dii patrii, patria.

Gemma, poculum gemmeum, ex gemma factum.

Sarranum, Tyrium, ab antiquo urbis Tyrii nomine, Sarra seu Tsor.

Attonitus, admiratione raptus.

Rostra, locus Romae in foro, unde ad populum loqui plurimum consueverant, a rostris navium, quae ibi suffixa erant, sic appellatus.

Plausus, Geklatsch.

Hiare, ambire, cupide exspectare.

Cunei, sedilia et ordines spectatorum in theatro ita dicti quia cunei formam habebant.

Geminatus, zwiefach.

Patres, senatores.

Corripere, percellere animum, movere.

Mutare, vertauschen.

Sol clima.

Dimovere, discindere.

Anni labor, labor per annum, annuum opus.

Sustinere, alere.

Meritus, dignus qui alatur.

Exuberare, uber et foecundus esse.
Cereale culmen, calamus frumenti.
Merges, manipulus culmorum spicas habentium, Garbe.
Proventus, fruges provenientes.
Vincere horrea, sic implere horrea, ut capere non possint omnia.
Terere, tundere, quetschen.
Sicyonia bacca, oliva, a Sicyone urbe Achaiae sic dicta, quae clara erat olivis.
Trapetum, mola olearia.
Ponere, dare.
Coqui, maturus fieri.
Vindemia, uvae.
Osculum, os, collum.
Domus, familia.
Lacteus, lacte plenus.
Demittere, deorsum mittere.
Adversus, ex adverso objectus.
Agitare, celebrare.
Fusus, prostratus, recubans.
Corōnāre, bekränzen.
Libare, sacrificare.
Magister, pastor.
Certamina, praemia certaminis.

Praedurus, induratus.
Palaestra, luctatio.
Colere, amare.
Sabini, populi Italiae.
Remus et frater, Remus et Romulus, filii Rheae Silviae, conditores Romae.
Etruria crevit, Etrusci potentes facti sunt, ad magnas opes pervenerunt: Etruria autem provincia Italiae.
Roma rerum pulcherrima facta est, Roma omnium imperiorum praestantissimum et beatissimum factum est.
Arces, montes.
Sceptrum, regnum.
Dictaeus rex, Jupiter, qui in Dicte monte Cretae est nutritus.
Impius, sceleratus.
Caesus, mactatus.
Epulari, vesci, edere.
Inflari classica, cani inflato cornu, tuba, buccina.
Crepitare, klirren.
Incus, Ambos.
Conficere, percurrere.

Aequor immensum spatiis, immensorum spatiorum campus.

Solvere colla, jugum a collis demere, solvere.

LIBER III.

Pales, Dea pastoritia.

Memorandus, laude dignus.

Pastor ab Amphryso, Apollo, qui ad Amphrysum, Thessaliae fluvium boves regis Admeti pavisse dicitur.

Lycaeus, vid. Georg. I. 16.

Vacuus, scil. a curis, rebus ac studiis severis, otiosus.

Tenere, occupare, delectare.

Vulgatus, notus.

Eurystheus, rex Mycenarum.

Illaudatus, illaudabilis, detestabilis.

Busiris, rex Aegypti.

Hylas, vid. Ecl. VI. 43.

Latonia, sic dicta Delos a Latona, quae ibi peperit Apollinem.

Hippodame, filia Oenomai, regis Elidis et Pisae.

Pelops, Tantali filius, quem pater Diis epulandum apposuit, et cujus humerus a Cerere consumtus est: quam ob causam deinceps, cum Jupiter membra conjunxisset, eumque in vitam revocasset, humerus eburneus ei datus est.

Acer equis, arte equestri, quadrigis ducendis, strenuus, excellens.

Tollere humo, e pulvere erigere.

Victor, effector propositi, compos voti.

Volitare, ferri.

Aonius vertex, Helicon, mons Boeotiae Aonibus olim habitatae.

Idumaea, pars Syriae, quae palmis frequens erat.

Ponere, constituere, aedificare.

Propter, iuxta.

Errare, circumfluere.

Praetexere, cooperire.

Tenere, possidere.

Tyrio conspectus in ostro, purpura vestitus.

Quadrijugus, quaternos equos habens, vierspännig.

Alpheus, fluvius Elidis, urbem Olympiam praeterfluens.

Molorchus, pastor Cleonis, in oppido inter Corinthum et Argos, (non procul a Nemaea silva, ubi Hercules leonem illum occidit,) qui Herculem hospitio excipiebat.

Cursus, Wettlauf.

Crudus, e corio factus.

Decernere, certare.

Cestus, munimen manuum, quo pugiles se invicem caedunt.

Tonsus, beschnitten.

Dona, sacrificia.

Pompae, imagines Deorum in processione ductae in Circum.

Delubrum, templum.

Scena, aut versatilis aut ductilis erat; versatilis, quae et hic intelligenda, machinis quibusdam vertebatur et aliam picturae partem ostendebat.

Versis faciebus, mutatis partibus.

Intexti Britanni, imagines Britannorum pictae, aulaeo intextae.

Aulaeum, Vorhang.

Elephantus, dens Elephanti, ebur.

Gangaridae, populi circà Gangem habitantes.

Arma, bella, pugna.

Quirinus, Augustus.

Undare, aufwogen.

Surgens, erectus, stans.

Aes navale, aes rostris navium victarum detractum.

Pulsus, fugatus, victus.

Niphates, mons Armeniae.

Sagittae versae, sagittae a tergo missae.

Manu, scil. propria.

Ex diverso hoste, ex hoste in diversis terrarum partibus.

Tropaeum, spolium reportatum ab hoste superato, Siegeszeichen.

Triumphatus, de quo triumphus habitus est.

Ab utroque littore, tum Orientis tum Occidentis.

Parii lapides, marmor, a Paro, insula maris Aegaei, ubi invenitur.

Spirantia signa, imagines vivae.

Assaracus, filius Trois, avus Anchisae.

Proles, progenies, familia, stirps.

Demissus, deductus.

Gens, familia.

Auctor, fabricator, conditor.

Infelix, infelicem reddens.

Severus, saevus.

Cocytus, fluvius infernalis.

Ixion, rex Thessaliae, quia Junonis amplexus petierat, apud inferos religatus est ad rotam anguibus pro vinculis.

Immanis, ingens.

Non exsuperabile saxum, saxum quod exsuperare non potest summum cacumen montis, quod ad summam montis verticem emoveri et adduci nequit: intelligitur saxum Sisyphi.

Sequi, persequi, transire.

Haud mollis, durus, rem non levem imponens.

Inchoare, incipere, moliri.

Rumpere segnes moras, non amplius morari.

Cithaeron, mons Boeotiae.

Domitrix, quae domat.

Epidaurus, urbs Peloponnesi, equis nobilissima.

Adsensus nemorum, Echo.
Ingeminatus, duplicatus.
Remugire, resonare.
Ardens, acer.
Accingi, studiose parare, instituere, moliri.
Tithonus, Laomedontis filius.
Mirari, in deliciis habere, cum delectatione intueri.
Palma, victoria.
Pasci, alere.
Torvus, aspectu formidabilis, finster.
Turpe caput, magnum caput, fronte lata.
Plurima cervix, longa et crassa cervix.
Crurum tenus, usque ad crura.
Palearia, pelles laxae, Wampen.
Nullus modus lateri, latus vastum et magnum.
Camurus, incurvus, intortus, introrsum conversus.
Hirtus, pilosus, setosus, hirsutus.
Maculis insignis et albo, weifsgesprenkelt.
Detrectare, refugere, recusare.
Aspera cornu, cornu minitans et petens.
Facies, forma.
Propior, vicinior, similior.

Arduus, altus.
Gradiens, ingrediens.
Imus, ad terram demissus.
Verrere, verwischen.
Lucina, Dea partus, hinc *Lucinam pati*, parere.
Justos Hymenaeos pati, justa et matura aetate coïre.
Foetura, propagatio.
Habilis, idoneus.
Interea, intra hoc spatium.
Superare, superstitem esse.
Mittere in Venerem, operi venereo, coitui admittere.
Pecuaria, armenta.
Primus, quam primum.
Sufficere, suppeditare, supplere.
Subire, subsequi, advenire.
Rapere, scil. de medio, delere, exstinguere.
Inclementia, inexorabilitas.
Quarum mutari corpora malis, quas cum aliis permutari velis.
Reficere, reparare.
Antevenire, praevenire.

Suboles, propagatio nova.

Sortiri, eligere, substituere.

Pecus equinum, equi.

Dilectus, ad eligendum disquisitio.

Statuere, sibi proponere, velle.

Submittere in spem gentis, in locum aliorum substituere, ut gregem novum procreent.

A teneris, scil. annis, a iuventute inde.

Labor, cura.

Continuo, primo, in primordio, ut ambulare incepit.

Altius, alto incessu.

Mollis, mobilis, qui facile flecti et incurvari potest, geschmeidig.

Reponere, wiederhohlt hinsetzen.

Tentare, transire.

Arduus, altus, erectus, sublimis.

Argutus, exiguus, zierlich, behende.

Brevis alvus; substrictus venter.

Obesus, pinguis.

Luxuriare abundare.

Tori, partes carnosae et pulposae in animalibus.

Honestus, pulcher.

Spadix, braunroth.

Glaucus, apfelgrau.

Deterrimus, pessimus.

Albus, pallidus, falb.

Gilvus, qui ad colorem mellis proxime accedit, isabel.

Stare loco nescire, unruhig mit den Füſsen stampfen.

Micare auribus, celeriter movere aures, arrigere et rursum deprimere.

Artus, membra.

Fremens, schnaubend.

Volvere sub naribus, e naribus evolvere.

Ignis, anhelitus ardentes.

Recumbere, quiescere, reponere.

Armus, humerus.

Duplex spina, crassa, lata spina, quae maxime versus clunes tanquam cavum sulcum faciat, et duplex esse videatur.

Agi, extendi, deduci.

Solidus, durus.

Ungula, Huf.

Amyclaeus, sic dictus Pollux ab Amyclis, urbe Laconicae in qua cum fratre Castore educatus est.

Pollux, filius Jovis et Ledae.

Bijuges, bini jugum trahentes, zweispännig.
Currus, equi.
Achilles, filius Pelei et Thetidis.
Effundere, schütteln.
Pernix, celer.
Saturnus, equi speciem assumsit ne conjux Ops adveniens concubitum cum Philyra, Oceani filia, cognosceret.
Hinnitus acutus, helles Gewieher.
Gravis, gravatus.
Deficere, viribus defici.
Abdere domo, domi retinere, ab armentis removere, et in stabulo ad opus faciendum habere.
Turpis, deformis, omni vigore carens.
Ignoscere, indulgere.
Frigidus, segnis.
Venus, coitus.
Trahere, longo tractu peragere.
Proclia, scil. Veneris.
Incassum, frustra.
Animus, spiritus, Muth, Feuer.
Artes, virtutes.
Proles parentum, alii pulli a parentibus jam editi.

Quis dolor victo, quomodo doleat, dum victus est.

Quae gloria palmae, quomodo glorietur, dum victor est.

Praeceps, celer.

Certamen, cursus quo certatur, Wettlauf.

Corripere, raptim se conferre.

Effusi carcere, vid. Georg. I. 512.

Ruere, cum impetu ferri.

Adrectus, elevatus, excitatus.

Exsultans, micans, trepidans, klopfend.

Haurire, exhaurire, durchwühlen.

Pavor, Angst.

Pulsans, efficiens, ut pulset et palpitet cor.

Verber tortus, flagellum ex chordis intortis.

Instare, urgere.

Pronus, inclinato corpore.

Dare lora, laxare habenas.

Vi, cum impetu.

Nimbus, globus in morem nubis.

Humescere, humefieri, irrigari.

Flatus, anhelitus.

Amor, cupiditas.

Erichthonius, rex Athenarum.

Insistere rotis, currui insidere.

Rapi-

Rapidus, celeritate procurrens.

Pelethronii, sic dicti Lapithae, a Pelethronio, saltu in monte Pelio.

Frena dare, docere, frenis quomodo gubernetur equus.

Gyrum dare, docere, quomodo equus in gyrum flectatur.

Eques sub armis, eques armatus.

Insultare solo, cum impetu terrae insilire, hinsprengen.

Glomerare, gyrum et glomeris formam facere, herumtummeln.

Juvenis, scil. equus.

Magister, Aufseher.

Exquirere, requirere, postulare.

Calidus animis, plenus ardoris.

Acer cursibus, celeriter currens.

Fuga versum agere, fugare.

Referre, jactare.

Epirus, vid. Georg. I. 59.

Mycenae, urbs Peloponnesi, praestantissimos equos alens.

Neptuni origo, equus a Neptuno ortus; scilicet, cum terram tridenti percussisset, ortus est equus.

Gens, genus.

Instare, diligenter curare.

Sub tempus, coeundi.

Densus, solidus, derbe.

Distendere, farcire, implere.

Pingue, pinguedo, sagina.

Dicere, designare.

Pubens, hervorsprossend, zart, jung.

Fluvii, aqua.

Blandus labor, venereus coitus, qui fit cum voluptate.

Superesse, sufficere, satis virium habere.

Referre, indicare, prodere.

Jejunium, macies, infirmitas.

Nati, pulli.

Tenuare, tenuem reddere.

Armenta, h. l. feminae, equae et vaccae.

Volentes, voluntarie, ex instituto.

Nota voluptas, voluptas, cujus jam sensus habetur.

Sollicitare concubitus, ad concubitus sollicitare, stimulare.

Quatere, fatigare.

Sol, aestus.

Tunsus, gedroschen.

Gemere, dröhnen.
Luxus, luxurians, super abundans pinguedo.
Obtusus, stumpf.
Genitale arvum, partes genitales.
Sulci, receptacula seminum.
Oblimare, obducere, pinguedine intercludere.
Iners, hebes factus.
Sitiens, appetens.
Venus, semen.
Interius, intra naturalia secreta, et loca quibus foetus clauditur.
Cadere, deficere.
Exactus, perfectus.
Saltu superare, transilire.
Pati, concedere, permittere.
Acri fuga, celeri cursu.
Carpere prata, percurrere prata.
Saltus vacui, saltus, ubi otiosae et remotae ab aliis armentis sine omni impedimento pascere possunt vaccae gravidae.
Secundum, prope, längs.
Saxea umbra, umbra saxis effecta.
Procubare, extendere.

Silarus, fluvius Lucaniae, hodie Silò.

Alburnus, mons Lucaniae.

Volitans, musca, insectum.

Asilus, Bremse.

Oestrum, οἶστρος, insectum e vesparum genere, sine proboscide, at aculeo seu spiculo in cauda acutissimo, quo ova intra cutem armentorum demittit.

Asper, iracundus.

Acerba sonans, membranis alarum sonitum et susurrum edens gravissimum.

Furere, resonare.

Concussus, repercussus.

Siccus, aestu solis exsiccatus.

Tanager, fluvius Lucaniae in Silarum defluens.

Inachia iuvenca, Jo, Inachi regis Argivorum filia, in vaccam mutata.

Pestem meditari, grave malum excogitare.

Mediis fervoribus, medio die, ubi fervor est maximus.

Instare infestare, cruciare.

Traducere, transferre.

Nota, signum.

Pecori habendo submittere, zugehen lassen.

Horrens, spinis et herbis obductus, incultus.

Invertere, arare.

Formare, educare.

Hortari, instituere, adsuescere.

Viam insistere, rationem ingredi.

Facilis, mollis, docilis.

Mobilis, flexilis.

Laxus, solutus, non dure premens.

Circlus, cingulus, Reif.

Assuescere, assuefieri.

Apti e torquibus, nexi et illigati invicem vinculis.

Pares, aequales viribus corporis.

Conferre gradum, simul ire.

Rotae inanes, vacua plaustra.

Signare vestigia summo pulvere, leviter exprimere vestigia in pulvere.

Nitens, laborans, gedrängt.

Instrepere, strepitum et crepitum facere, knarren.

Aereus, aere, ferro firmatus, munitus.

Orbes, rotae, currus.

Pubes indomita, vituli nondum domiti.

Vescus, exilis, tenuis, parum succosus, ausgezehrt, mager, dürre.

Ulva, Kolbenschilf.

Frumenta sata, herbae novellae segetis.

Foetae, quae jam pepererunt.

Mulctrarium, vas in quod mulgetur.

Tota ubera, omnis lac uberum.

Consumere, expendere.

Turma, Geschwader von dreißig Reutern.

Alpheus, vid. Georg. III. 19.

Rotis praelabi, curru praeterlabi, praetervolare.

Pisa, urbs Elidis in Peloponneso.

In luco Jovis, scil. Olympii: in hoc luco erat stadium, et iuxta Alpheum habebantur certamina Olympica.

Lituus, Zinke.

Tractu gemens, stridens, dum trahitur.

Sonans, crepitans, klirrend.

Plausus, percussus cum sonitu, geklatscht.

Depulsus ab utere, ablactatus, entwöhnt.

In vicem, vicissim.

Capistrum, Halfter.

Inscius aevi, qui vires iuventutis nondum expertus est.

Carpere gyrum, in gyrum seu orbem ire.

Gradibus sonare compositis, incedere, ungula sonante, gressibus numerosis.

Sinuare alterna volumina crurum, alte tollere crura alternis.

Vocare, provocare, lacessere.

Aperta aequora, campi patentes.

Summa arena, superficies arenae.

Hyperboreae orae, regiones, in quibus Hyperborei habitant, populi in ultima Scythia; hic, regiones omnino boreales et septemtrionales.

Densus, validus, gravis, qui cum magno impetu fertur.

Incumbere, ingruere.

Hiems, tempestas.

Arida nubila, nubes sine pluviis.

Differre, scil. in diversas partes, dissipare.

Natans, undans, fluctuans.

Horrescere, contremiscere.

Summae silvae, cacumina arborum.

Longus, e longinquo veniens.

Urgere, se protendere, volvere.

Fuga, celer, cursus.

Verrere, perflare.

Eleus campus, campus ad urbem Elidem in Peloponneso pertinens, ubi certamina curulia fiebant.

Agere, excutere.

Mollis, domitus.

Ferre, trahere.

Esseda, currus bellicus apud Britannos et Belgas.

Farrago, Mengelkorn.

Ante domantur, antequam domentur.

Prensus, captus.

Negare, nolle, recusare.

Verbera lenta, verbera lenti flagelli.

Lupatum, frenum aculeis ferreis munitum, Wolfsgebiſs.

Venus, Brunst.

Coecus, occultus; clam furens.

Pascua sola, pascua vacua a vaccis, ubi vaccae non simul pascunt.

Oppositus, objectus.

Satur, saturans, plenus.

Carpere, consumere.

Urere, incendere.

Videndo, dum videtur.

Subigere, cogere, compellere.

Decernere, certare.

Sila, mons silvosus, Apennini iugi pars extrema, in extremis Bruttiorum oris.

Alternantes, vicissim, invicem inter se.

Proelia miscere, proelium committere.

Lavere, lavare, imbuere, perfundere.

Versus, obversus in alterutrum.

Obnixus, obnitens, reluctans.

Gemitus, mugitus.

Vastus, magnus, vehemens.

Reboare, boatum et mugitum referre, remugire.

Mos, consuetudo.

Una stabulare, in uno stabulo esse.

Exsulare, extra solum suum vitam agere.

Plaga, vulnus.

Amores, juvenca amata.

Adspectare, respicere, retorquere oculos.

Pernix, perseverans.

Instratus, non stratus.

Hirsutus, spinosus.

Carex, Riedgras.

Irasci, furere.

Proludere, proludium et exordium facere.

Refectus, restitutus, reparatus.

Signa movere, proelium committere: dum enim hoc fit, signa, vexilla, (Fahnen) moventur.

Praeceps, impetuosus.

Oblitus, qui omnem adversarii memoriam animo demisit, ideoque securus est.

Albescere, scil. spumis.

Longius, fernher.

Ex alto, e profundo.

Sinum trahere, sinuare.

Immane, valde, vehementer.

Exaestuare, ebullire, effervere.

Subjectare, erigere, in sursum jactare.

Aequoreus, marinus.

Pictus, versicolor, bunt.

Furiae, furor.

Saevior, immanior, ferocior.

Errare, streifen.

Informis, deformis.

Stragem dare, prosternere.

Pessimus, immanissimus.

Soli agri, desertum.

Tremor, titillatio venerea.

Pertentare, penitus tentare, ganz durchdringen.

Odor, scil. ab equabus diffusus, Ausdünstung brünstiger Stuten.

Objectus, interpositus.

Torquere, volvere.

Sabellicus, vid. Georg. II. 167.

Prosubigere, effodere.

Ad, contra.

Durare, indurare.

Juvenis, intelligitur Leander, Hellespontum tranans ut Hero potiretur.

Versare, excitare.

Abruptus, se abrumpens, adeoque praeceps, cum impetu ruens.

Turbatus, empört.

Coecus, plenus periculorum, quae praevideri non possunt.

Serus, sero tempore.

Porta coeli, hiatus coeli, unde fulmen, tanquam per ostium exit.

Illisus, zerschmettert.

Reclamare, resonare.

Revocare, retinere.

Crudele funus, vid. Ecl. V. 20.

Virgo, Hero.

Varius, maculosus.

Insignis, notabilis.

Mens, impetus animi, furor.

Glaucus, Sisyphi filius.

Potniades quadrigae, equae quadrijuges, quae Potniis, in vico Boeotiae, nutritae erant.

Malae, maxillae, dentes.

Absumere, dilacerare, dilaniare.

Gargara, vid. Georg. I. 102.

Ascanius, fluvius Bithyniae.

Superare, transscendere.

Subditus, immissus.

Exceptare, einathmen.

Conjugium, commixtio.

Depressus, humilis.

Caurus, Nordwestwind.

Contristare, trübe machen.

Inguen, genitalia, pubes.

Virus, humor.

Captus amore, incitatus amore, studio negotii suscepti.

Circumvectari, pertractare, perlustrare.

Cura, negotium susceptum.

Agitare, proprie, agere, pascere, hinc omnino curare.

Hirtus, pilosus, zottig.

Hic labor, in hoc opera vestra posita esto.

Non sum dubius animi, non dubito, satis quidem novi.

Vincere, exornare.

Magnum, difficile.

Angustus, exiguus, humilis, vilis.

Honor, ornatus, dignitas.

Raptare, rapere, trahere.

Priores, veteres, majores.

Castalia, fons in radicibus Parnassi.

Deverti, deflectere, ducere.

Orbita, semita, via.

Magno ore sonare, vocem extollere.

Incipiens, principio, primum.

Edicere, praecipere.

Mollis, bene stratus.

Carpere, vesci.

Frondosus, frondibus plenus.

Filix, vid. Georg. II. 189.

Manipulus, fasciculus.

Scabies, Räude.

Podagra, morbus pedum, cum tubercula in ungulae discrimine nascuntur.

Hinc digressus, hinc discedens, hoc argumentum relinquens.

Frondentia arbuta, frondes arbuti.

Sufficere, subministrare, porrigere.

Fluvius recens, aqua statim hausta.

A ventis, aversus a ventis.

Ad medium diem, ad eum locum in quo sol nobis videtur medio die, ad meridiem.

Extremo anno, extrema anni parte.

Irrorare, aquam, pluviam effundere.

Aquarius, signum coeleste, Wassermann.

Levior, minor.

Usus, utilitas.

Milesia, sic dicta vellera a Mileto urbe Joniae, ubi lana erat optima.

Vellus, lana, Vliefs.

Magno mutari, magno pretio permutari, emi.

Incoctus Tyrios rubores, tinctus purpureo colore.

Densior, crebrior, uberior.

Exhaustus, emulctus.

Mammae pressae, scil. manibus, quod fit, dum mulgentur.

Incanus, grau.

Cinyphius, a Cynipe, fluvio Libyae, ubi

hodie Tripolis est; sic dictus hircus, quia illic erant hirci maxime pilosi.

Saeta, Zotte.

Comans, oblongus, succrescens.

Velamen, tegumentum.

Lycaeus, mons Arcadiae.

Horrens, asper, hirsutus.

Rubus, Brombeerstaude.

Dumus, Dornstrauch.

Suos, scil. foetus.

Gravidus, lacte distentus et onustus.

Superare, supertransire.

Omni studio, omni diligentia et cura.

Ventus nivalis, ventus cum quo nix decidit.

Est illis egestas, egent.

Cura mortalis, cura hominum.

Virgea pabula, virgarum frondes in pabula decerptae.

Laetus, libenter.

Foenile, locus, ubi foenum reponitur.

Bruma, hibernum tempus.

Vocare, invitare.

Cum primo sidere Luciferi, quam primum apparet sidus Luciferi.

Rura carpere, carpere viam ad rura.

Mane, matutinum tempus.

Colligere, facere, contrahere.

Querulus, canorus, sonorus.

Rumpere, durchschmettern.

Cicada, Baumgrille.

Ilignus, ex ilice factus.

Canalis, Rinne.

Aestibus mediis, circa meridiem.

Antiquo robore, ex trunco longaevo.

Niger, caliginosus.

Adcubare, adstare, in propinquo situs esse.

Tenuis, lauter.

Roscidus, rore perfundens.

Alcyone, vid. Georg. I. 399.

Alcyonen resonare, cantum Alcyones resonare.

Acalanthis, Goldfinke.

Versu persequi, describere cantu.

Raris habitata mapalia tectis, mapalia rara, sparsa passim per agros.

Mapalia, casae seu tuguria oblonga et in speciem carinae confecta, Zelte.

Hospitia, certae sedes ac domus, quo se recipiunt.

Tan-

Tantum campi jacet, tam amplus et capax campus pascuis exponitur.

Armentarius, custos armenti.

Tectum, tentorium.

Lar, Deus domesticus.

Amyclaeus, sic dictus canis ab Amyclis, urbe Laconiae, ubi optimi canes erant.

Cressa, Cretica, sic dicta pharetra, quia Cretenses celeberrimi erant sagittarii.

Injustus fascis, magnum onus.

Ante exspectatum hosti, priusquam hostis exspectat, subito, repente.

Maeotia unda, palus Maeotis, hodie, das Meer von Assof.

Torquere, volvere.

Redire, ire, procedere.

Porrectus, extentus.

Medius axis, zona frigida, regio septemtrionis.

Aggeres nivei, cumuli nive aggesti.

Informis, sine varietate formarum, nullis limitibus agnoscendus.

Altum gelu, profunda glacies.

Adsurgere, crescere, sich thürmen.

Spirare, efflare, flando producere.

Discutere, amovere, dissolvere.
Praeceps, sinkend.
Lavere, tingere.
Ruber, rutilus, rubescens, igneus.
Concrescere, congelare.
Crusta, Rinde.
Ferratus, ferro munitus.
Puppis, navis.
Hospitus, transmeabilis, gebahnt.
Aera, instrumenta aerea.
Dissilire, disrumpi.
Vulgo, passim.
Rigescere, starren.
Humidus, flüssig.
Lacunae, Lachen, Weiher.
Vertere, se vertere, commutari.
Stiria, aqua frigore concreta pendens, Eiszapfe.
Impexus, incomtus.
Indurari, congelari.
Non secius, non minus quam antea.
Ningere, schneien.
Pruina, nix.
Confertus, conjunctus.
Torpere, constringi frigore, erstarren.

Moles nova, insolitum pondus.

Exstare, eminere.

Cassis, Jagdnetz.

Puniceus, purpureus, ruber.

Agitare, persequi, venari.

Formido, linea versicoloribus plumis pinnisque avium distincta, qua terrent venatores feras, et in retia pellunt.

Trudere, propellere.

Mons, cumulus nivis.

Rudere, brüllen.

Specus, spelunca, antrum.

Otia agere, otiosam vitam agere.

Congestus, accumulatus.

Pocula vitea, potus quem vitis profert, vinum.

Fermentum, frumentum fermentatum, gequollenes Getreide, Malz.

Sorbum, Spierling, fructus arboris, Sperberbaum, Arlsbeerbaum.

Septemtrio, seu septem triones, sidus, antiquis Graecis ἅμαξα, (plaustrum) appellatum, septem continebat stellas, formam plaustri cum duobus bobus, qui *triones* dicebantur, exhibentes.

Effrenus, immanis, ferox.
Tundi, feriri, concuti.
Fulvus, gelb.
Saetae, pelles.
Lanitium, lana.
Lappae tribulique, vid. Georg. 153.
Pabula laeta, pabula, quae pingues reddunt oves.
Villus, pilus.
Udus, humidus.
Infuscare, fuscum reddere, denigrare.
Pullus, niger.
Munus, pretium.
Cytisus, vid. Georg. II. 431.
Lotus, Steinklee.
Salsus, sale aspersus.
Tendere, schwellen.
Excretus, secretus, segregatus, separatus.
Prohibere, arcere, amovere.
Prima ora, extrema labra.
Ferrata capistra, vincula (Binden) quibus aculei inserti sunt.
Surgente die, oriente sole, mane.
Premere, in caseum cogere, coagulare.
Sub lucem, mane.

Calathus, vasculum ligneum, vulgo vimineum, rebus fluidis capiendis aptum.

Parcus, modicus.

Contingere, respergere.

Reponere, reservare.

Postremus, ultimo loco habendus, minimus, vilis.

Una, cum grege.

Spartae catuli, Spartani canes, praestantes imprimis sagacitate et odoratu, venationi adhibebantur.

Molossus, sic dictus canis a Molosso urbe Epiri; hi canes erant fortissimi magno corpore, et praesertim ad custodiam gregum adhibebantur.

Serum, Molken.

Incursus, invasio, ingressio.

Impacatus, ferus, indomitus.

Horrere, timere, expavescere.

Iberi, populi Hispaniae infames rapinis et praedationibus.

Cursu agitare, persequi.

Onager, asinus silvestris.

Volutabrum, locus coenosus ubi apri volutantur, Morast.

Turbare, terrere.

Agere, persequi.

Premere, urgendo, instando ad retia agere.

Odoratus, odorifer.

Galbaneus nidor, odor galbani: *galbanum* autem succus viscidus plantae, quae ferula dicitur et in Syria crescit.

Agitare, profligare.

Gravis, molestus.

Chelydrus, Krötenschlange.

Mala tactu, noxia, dum tangitur.

Vipera, Viper, Natter.

Delitescere, occultum latere.

Coelum, lux.

Coluber, serpens.

Succedere, subrepere.

Fovere, morari, habitare, incubare.

Robora, ligna dura.

Tollere minas, sublato pectore et capite minari.

Sibilus, sibila edens.

Nexus, revolutiones et collectiones in annulos, Ringe.

Agmen, Zug.

Solvi, dissolvi.

Sinus, curvatura.
Orbis, circulus.
Malus, nocivus.
Calabri saltus, saltus Calabriae, provinciae Italiae inferiores, hodie Terra di Otranto.
Squameus, squamosus.
Convolvere, complicare.
Sublātus, erectus.
Nota, macula.
Maculōsus, varius, gesprenkelt.
Rumpi, erumpere, prorumpere.
Stagnum, aqua stans, Sumpf.
Colere, habitare.
Ater, funestus, exitiosus.
Improbus, avidus, insatiabilis.
Ingluvies, proprie, primum in gutture cibi receptaculum, (der Kropf) deinde gula, venter.
Loquax, quackend.
Exustus, exsiccatus.
Dehiscere, findi, fatiscere.
Lumina, oculi.
Asper siti, exasperatus, irritatus propter sitim.

Exterritus, incitatus ad saevitiam, furens, insanus.

Ne mihi libeat, nolim.

Sub dio, sub coelo.

Positis exuviis, deposita vetere pelle.

Novus, innovatus.

Nitidus, nitens, splendens.

Tectum, caverna.

Arduus, se elevans.

Micare, celeriter movere, vibrare.

Trisulcus, in tres sulcos fissus, trifidus.

Signum, indicium.

Turpis, asperum et turpe corpus efficiens.

Tentare, inficere, afficere, molestare.

Ad vivum, ad interiora, ad medullas usque.

Persedere, pervenire, penetrare.

Illotus, non ablutus, lavando non detersus.

Secare, dilacerare.

Mersare, submergere.

Missus, immissus.

Secundo amni defluere, den Strom hinabschwimmen.

Contingere, tingere, inungere.

Amurca, Oelschaum.

Spuma argenti, Silberglätte.
Vivus, nativus.
Pix Idaea, pix, quae abundanter in monte Ida invenitur: intelligenda autem pix liquida, Theer.
Unguine pinguis, cui inest pinguedo ad uncturam.
Scilla, Meerzwiebel.
Helleborus, Nieswurzel.
Gravis, graveolens.
Bitumen, Erdharz, Judenpech.
Praesens, praestans, efficax.
Fortuna, auxilium, salus.
Labor, morbus, malum.
Rescindere, resecare, aperire.
Ali, foveri, augmentari.
Vitium, ulcus, sanies.
Vivere, crescere, vegetare.
Tegendo, dum tegitur.
Meliora omnia, auxilium.
Sedere, cessare, otio indulgere.
Dolor, morbus, exulceratio.
Balantes, oves.
Lapsus ad ima ossa, qui penetravit usque ad medullas.

Depasci, absumere.
Aridus, aridum efficiens, exsiccans.
Incensus, fervidus.
Aestus, scil. febris.
Avertere, expellere.
Inter ima, zwischen den Klauen.
Ferire, percutere, et percutiendo aperire.
Bisaltae, populi Thraciae circa Strymonem habitantes.
Geloni, vid. Georg. II. 115.
Getae, populi, circa Istrum habitantes, ubi hodie Moldavia inferior.
Concretus, commixtus.
Summae herbae, die Spitzen des Krautes.
Ignavius, negligentius, sine aviditate.
Sequi, scil. gregem.
Decedere, domum redire.
Culpa, vitium, malum.
Compescere, coërcere.
Ferrum, culter, caedes pecudis.
Incautum vulgus, cetera grex, quae sibi praecavere non potest.
Serpere, latius diffundere.
Contagium, Seuche, Pest.
Hiems, procellae, imbres, Unwetter.

Aestiva, proprie, loca, ubi greges aestate pascuntur, deinde, ut hic, greges ipsae.

Spes, agni.

Grex, matres.

Gens, propagatio, familia.

Ab origine, a primis usque ad postremos.

Aërius, altus, summus.

Alpes, montes, dirimentes Italiam a Gallia et Germania.

Noricum, eae terrae, quae nunc episcopatus Salzburgicus, magna pars Austriae cum Stiria et Carinthia.

Tumulus, collis.

Japydes, populi Illyrici, ubi hodie est Friuli.

Timavus, fluvius in Venetorum oris, hodie Timavo.

Post tanto, tanto tempore post.

Vacans, vacuus.

Morbus coeli, vitium, corruptio aëris.

Tempestas, temperies, Witterung.

Incandescere, exardere, inflammari.

Neci dare, interficere.

Tabum, corruptio, venenum.

Via, modus.

Omnibus venis acta, omnes venas penetrans.

Sitis, aestus, unde sitis oritur.

Adducere artus, cutem in membris contrahere.

Fluidus liquor, humores corrupti.

Minutatim, per minutissimas particulas, allmählig.

Collapsus, liquatus, resolutus.

Honor, sacrificium.

Hostia, pecus mactanda.

Niveus, albus, candidus.

Infula, diadema, quo caput velabatur.

Vitta, fascia, qua infula fronti hostiae alligabatur, et quae utrimque dependebat.

Cunctans, immorans, segnius feriens.

Minister, sacerdos.

Ante, antequam moriens caderet.

Inde, ex hostia.

Fibrae, exta.

Consultus, interrogatus.

Suppositus, subter iugulum adactus.

Tingi, imbui.

Jejunus, tenuis, exiguus.

Sanies, sanguis corruptus.

Infuscare, schwärzen.

Hinc, porro.

Animam reddere, mori.

Rabies, Wuth, Tollheit.

Quatere, concutere.

Anhelus, keuchend.

Angere, strangulare, suffocare.

Obesus, pinguis.

Studium, certamen, cursus.

Fontes avertere, potum aversari.

Demissus, dependens.

Incertus, qui per vices accedit et recedit, inconstans.

Arere, siccus esse.

Ad tactum, tactu, cum tangeretur.

Tractare, tangere.

Durus, rigidus, asper.

Exitium, mors.

Processus, successus, continuatio.

Crudescere, crudior ac saevior fieri.

Attractus ab alto spiritus, tief geholter Othem.

Gemitus, Stöhnen.

Ima ilia, intestina, interiora.

Omnibus venis ac
trans.
Sitis, aestus, v tsus
Adducere art
trahere.
Fluidus liq
Minutati
mäh' al.
Colla rore corripi.
Hor eati, validiores facti.
H rte sub aegra, in ultimo conflictu,
u Todeskampfe.
Error, furor, mentis abalienatio.
Hostes, profani, impii, scelesti.
Fumans, scil. sudore.
Concidere, cadere, ruere.
Ciere, excitare, ex imo pectore trahere.
Abjungere, a jugo dissolvere.
Fraterna mors, interitus socii.
Electrum, metallum, auri argentique mixtura.
Campum petere, in campum fluere.
Solvi, flaccescere, corrugari.
Stupor, hebetudo, Erstarrung.
Urgere, obsidere.

...uere, delat...
...xus, de...
pr...
...uli.
..., a...
...etiosus. ... et alere.
Victus, Kost.
Pocula, potus.
Flumina exercita cursu, flie.
Uri, vid. Georg. II. 374.
Impar, inaequalis, cum forma tun.
Altus, alte exstructus.
Donarium, locus, in quo reponuntur dona Deorum, templum.
Aegre, cum difficultate.
Rimari, in rimas agere, fodere.
Ungues, digiti.
Fruges, semina.
Contentus, intentus.
Obambulare, circum ambulare, insidiari.
Natantes, pisces.
Proluere, ausspühlen.
Phoca, Seehund, Robbe.
Attonitus, torpens, rigens.

Adstans, stans, erectus.

Non aequus, iniquus, noxius, pestilens.

Praeceps, praecipitanter in terram decidens.

Refert, prodest.

Quaesitae artes, parata remedia.

Cedere, scil. morbo, vinci, succumbere.

Magister, medicus.

Phillyrides, Saturni et Philyrae filius.

Amythaonius, Amythaonis filius.

Stygiae tenebrae, Orcus tenebrosus, quem Styx circumfluit.

Indies, quotidie.

Catervatim, congregatim.

Dare stragem, prosternere.

Aggerare, cumulare.

Corium, pellis.

Viscera, carnes.

Undis abolere, aqua consumere, scil. dum in eam projicitur.

Vincere flamma, cremare.

Illuvies, ulcera et sanies.

Peresus, corruptus.

Tela, Gewebe.

Adjungere, anzetteln.

Patris,

Putris, mürbe.
Invisus, qui abhorretur.
Amictus, vestis.
Papulae, pustulae, carbunculi.
Olens, foetidus.
Contactus, correptus.
Sacer ignis, incensio cum tumore et ulcere.
Edere, consumere.

LIBER IV.

Protenus, deinceps, porro.
Aërium, sic dictum mel quia e rore, aëre defluxo, colligi credebatur.
Exsequi, tractare.
Levis, minimus, exilis.
Studia, occupationes.
In tenui, scil. re, in re parva, exili.
Laevus, faustus.
Numina, Götterwinke.
Sinere, permittere.
Vocatus, scil. in auxilium, invocatus.
Statio, habitatio.

Petere, eligere.

Petulcus, pétulans, lascivus.

Insultare, insilire.

Atterere, conculcare.

Lacertus, Eidexe.

Pinguia stabula, alvearia.

Merops, avis, apibus inimica, Immenwolf, Bienenfrafs.

Procne, filia Pandionis, regis Athenarum, conjux Terei, regis Thraciae, quae in hirundinem mutata est.

Volantes, apes.

Nidi, pulli in nidis.

Vestibulum, locus ante alvearia.

Examen, primi foetus apum, Schwarm.

Favus, Bienenkorb.

Emissus, eductus.

Juventus, multitudo juniorum apum.

Decedere calori, calorem evitare.

Obvius, objectus.

Hospitia frondentia, sedes ramorum frondentium.

Tenere, excipere.

Iners, immobilis.

Humor, aqua.

Transversus, durchkreuzend.
Consistere, requiescere.
Pandere, explicare.
Morans, tardius rediens.
Spargere, dispergere, dissipare.
Praeceps, vehementer, cum impetu ruens.
Neptunus, aqua.
Graviter spirans, multum olens.
Thymbra, Pfefferkraut, Saturei.
Violaria, loca violis consita.
Irriguus, wässernd.
Sutus, consutus, consuendo fabricatus.
Cogere, constringere, contrahere.
Remittere, resolvere.
Vis, violentia, abundantia.
Nequidquam, frustra, sine causa.
Tecta, alvearia.
Certatim, um die Wette.
Spiramentum, rima, per quam ventus intrat.
Linere, obducere, verkleiben.
Fucus, Schminke, Tünche.
Orae, Fluglöcher..
Munus, consilium, negotium, res.
Gluten, Leim, Bienenharz.

Viscum, vid. Georg. I. 139.
Lentius, tenacius, zäher.
Fovere larem, domicilium habere.
Pumex, lapis cavernosus et spongiosus.
Exesus, scil. cavie aut vetustate.
Levis, schlüpfrig.
Rimosus, rimas ac fissuras habens.
Cubile, alveare.
Limus, coenum, lutum.
Unguere, linere, bestreichen.
Crede, scil. apès, committe.
Vocis imago, Echo, referens eandem vocem, quam accepit.
Offensus, adlisus.
Resultare, zurückprallen.
Quod superest, porro, caeterum.
Pulsum agere, pellere, exigere.
Recludere, aperire.
Peragrare, pervolare.
Metere, carpere, exsugère.
Flumina summa, superficies aquarum.
Libare, degustare.
Dulcedo, delectatio.
Progenies, Brut.
Fovere, alere, pflegen.

Arte, artificiose.

Excudere, efficere, fabricare.

Fingere, componere, praeparare.

Cavea, alveus, Bienenkorb.

Nare, volare.

Aestas liquida, aër liquidus, aestiva serenitas, heitere Sommerluft.

Agmen, examen.

Contemplari, intueri, respicere, attendere.

Frondea tecta, arbores umbrosae.

Petere, quaerere.

Jussi sapores, succi, quos adspergere jubeo.

Tritus, contusus.

Melisphyllum, Melisse.

Cerintha, herba, folio candido, incurvo, capite concavo, mellis succum habente, Wachsblume.

Ignobilis, vilis, ubique nascens.

Gramen, herba.

Tinnitus, sonitus metallorum pulsorum et resonantium.

Ciere, excitare.

Matris, scil. Deorum, i e. Cybeles.

Quatere, concutere.

Medicatus, succis aspersus et oblitus.
Cunabula, cellae.
Incedere, ingruere, invadere.
Motus, tumultus.
Trepidans bello, flagrans belli cupiditate, alacritate pugnandi.
Praesciscere, praediscere.
Morantes, scil. intra cellas et alvearia, tarde incedentes.
Martius, bellicus.
Canor, clangor.
Increpare, excitare.
Sonitus fracti, non continui, modo fortiore modo remissiore spiritu.
Trepidus, festinans.
Coire, convenire, congredi.
Coruscare, splendere, micare.
Pennae, alae.
Spiculum, aculeus.
Aptare lacertos, die Muskeln strengen.
Praetorium, locus, ubi praetor, i. e. praefectus exercitus, locum habet.
Misceri, convenire.
Vocare, provocare.
Sudus, clarus, serenus.

Campi patentes, aër purus et liquidus, non nubibus clausus.

Concurritur, fit concursus, congrediuntur, in certamen descendunt.

Glomerari, congregari, coacervari.

Praecipites cadunt, scil. mutuis vulneribus interemtae.

Ipsi, scil. reges.

Insignis, splendens.

Versare, movere, habere.

Obnixus, entschlossen, gefaſst.

Gravis, terribilis.

Dare terga fuga versa, se in fugam convertere.

Subigere, cogere, impellere.

Compressus, sedatus.

Ductores, duces, principes, reges.

Prodigus, qui mel consumit.

Obesse, nocere.

Dare neci, occidere.

Vacuus, scil. ab altero occiso, geräumt.

Squalens auro, tinctus, obductus auro, starrend von Gold.

Ardens, coruscans, splendens.

Os, forma.

Rutilus, funkelnd.
Clarus, splendens.
Horridus, foedus aspectu.
Desidia, incultus, negligentia.
Inglorius, ignobilis.
Facies, forma.
Horrere, foedus aspectu esse.
Pulvis, via pulverulenta.
Terra, pulvis.
Aridus, siccus, sitiens.
Aurum et pares guttae, aureae maculae.
Litus, illitus, oblitus, obductus.
Potior, melior.
Suboles, Zucht.
Hinc, ex hac subole.
Premere, conficere.
Liquidus, purus, lauter.
Durus, austerus.
Incertus, vagabundus.
Coelo, in aëre.
Frigidus, erkaltet.
Instabilis, inconstans.
Labor, difficultas.
Ire altum iter, evolare per aëra.
Cunctari, in alveari immorari.

Vellere signa castris, exire ad pugnam: signa enim affixa erant humi in castris, evellebantur igitur, dum proficiscebatur exercitus.

Croceus, safranfarbig.

Halare, fragrare, spirare.

Custos furum atque avium, qui custodit hortos a furibus et avibus.

Salignus, e salice factus.

Hellespontiacus, sic dictus Priapus, quia Lampsaci, prope Hellespontum potissimum colebatur.

Tutela Priapi, Priapus tutans.

Labore dura manum terere, multum laborare.

Ferax, fertilis.

Figere, ponere, plantare.

Amicus, gratus.

Irrigare, infundere.

Imber, aqua.

Trahere vela, contrahere vela, quod fit a nautis, dum portui aut littori sunt vicini.

Pinguis, foecundus.

Colere, bauen, bestellen.

Bifer, bis ferens, bis quotannis proferens.

Rosarium, locus, rosis consitus.

Praestum, urbs Lucaniae.

Potus, absumtus, ebibitus.

Intubum, vid. Georg. I. 120.

Apium, Seleri.

Tortus, durchschlängelnd.

Cucumis, Melone.

Sera comans, sero florens.

Vimen, caulis,

Pallens, hellgrün.

Turres altae Oebaliae, Tarentum, a colonia Lacedaemoniorum, qui ab Oebalo, rege, Oebalii dicuntur, exstructum.

Niger, caeruleus.

Humectare, irrigare.

Culta, scil. arva.

Galaesus, fluvius Calabriae.

Corycius senex, senex e Coryco, oppido Ciliciae.

Relictus, desertus, neglectus, propter sterilitatem, a nemine cultus.

Fertilis juvencis, foecundus iuvencorum labore, aratione.

Opportunus, commodus, gratus.

Seges, terra, solum.
Rarus, raris ordinibus consertus.
In dumis, intra dumos, quibus hortus circumdatus erat.
Olus, omnis planta et herba sativa, quae esui est, Gemüse.
Verbena, Eisenkraut.
Premere, plantare.
Vescum papaver, papaver, quod exedit, exhaurit solum, in quo crescit.
Opes, divitiae, facultates.
Sera nocte, vesperi, suprema luce.
Dapes inemtae, escae non emtae, sed in horto natae.
Frenare, cohibere.
Coma, flos.
Tondere, carpere.
Increpitare, objurgare, incusare.
Serus, tarde adveniens.
Apes foetae, enixae, Mutterbienen.
Cogere, exprimere.
Favi, Honigscheiben.
Uberrima pinus, plurimae pinus.
In flore novo se induere, flores producere.
Serus, adultus.

In versum differre, in ordines disponere, transferre.

Edurus, valde durus, validus.

Spinus, prunus silvestris, Schlehdorn.

Ministrare, porrigere.

Iniquus, nimis angustus.

Naturae, ingenia, mores.

Addere, indere, dare.

Expedire, narrare.

Pro qua mercede, mercedem, pro qua, um welchen Lohn.

Curetes, famuli Rheae in Creta.

Crepitans, klappend.

Dictaeum antrum, antrum montis Dictes in insula Creta.

Pascere, nutrire.

Consortia tecta urbis, communes habitationes.

Magnus, immutabilis.

Agitare aevum, vivere.

Penates, domus.

Laborem experiri, laborare.

In medium, in commune, in usum publicum.

Quaesitus, partus.

Victu invigilare, cibo congerendo operam dare.

Foedere pacto, certo ordine.

Exerceri agris, discursu et vagatione per agros vexari, fatigari.

Septa domorum, alvearia.

Lacrima, klebrigter Saft.

Favi, cellulae.

Fundamina, propolis, Vorstofs.

Cerae, Wachszellen.

Stipare, condensare.

Distendere, replere.

Nectar, mel.

Sorti, e sorte.

Invicem, vicissim.

Aquae, pluvia.

Ignavus, inutilis, non aptus industriae, nihil agens.

Fuci, apes majores iis, quae mel conficiunt, Dronen.

Praesepe, alveare.

Arcere, depellere.

Fervere, cum fervore fieri, cum summo studio continuari.

Redolere, duften.

Fragrare, odorem spargere.

Lenta massa, ferrum, quod procudi ac duci potest.

Cyclopes, vid. Georg. I. 471.

Properare, properanter conficere.

Folles taurini, folles e cute taurorum confecti.

Stridens, zischend.

Lacus, Trog.

In numerum, nach dem Takt.

Tenax, firmiter tenens.

Forceps, Zange.

Cecropiae, Athenienses, à Cecrope rege Athenarum, sic dictae apes, quia in Attica mel erat laudatissimum.

Innatus, insitus.

Amor habendi, studium acquirendi.

Munus, Amt, Auftrag.

Grandaevus, aetate provectus, senex.

Oppida, alvearia.

Munire, verschanzen.

Daedala tecta, cellae, arte Daedali aedificatae; Daedalus celeberrimus ille fuit artifex, qui Labyrinthum exstruxit.

Fingere, fabricare.

Referre se, redire.
Minores, juniores.
Glaucus, graulich.
Pinguis, sic dicitur tilia a melle florum et foliorum, quod exsudat glutini apum idoneo.
Ferrugineus, niger, dunkel.
Ruere, properare, festinanter excurrere.
Petere tecta, in alveare redire.
Corpora curare, se reficere.
Mussare, murmurare, summen.
Orae, Eingänge.
Thalami, cubilia.
Sopor suus, somnus illis debitus.
Impendere, imminere.
Credere, fidem habere.
Adventare, ingruere.
Aquari, aquam haurire.
Excursus, Ausflug.
Instabilis, mobilis, vento agitabilis levitate oneris fluctuans.
Saburra, Ballast.
Per inania nubila, per aërem nubilosum et ventosum.
Librare se, sich schwingen.

Concubitu indulgere, concubitui studere, concubitu delectari.

Corpora solvere in Venerem, corpora libidine enervare.

Foetus edere nixibus, parere pullos.

Quirites, proprie, cives Romani, deinde cives quicunque.

Sufficere, suggerere, subministrare, constituere.

Refingere, ergänzen.

Cotes, saxa.

Anima, vita.

Gloria generandi mellis, spes et studium glorie ex mellis generatione.

Angustus, brevis.

Aevum, vita.

Excipere, contingere, evenire.

Plus, plus quam.

Ducere, degere.

Domus, familia, genus apum.

Lydia, provincia Asiae minoris.

Medus, sic dicitur Hydaspes, quia Mediam alluit, priusquam Indo miscetur.

Observare, venerari, colere.

Incolumis, sanus, vivus.

Amis-

Amissus, mortuus.

Mens una est, concordes sunt.

Rumpere fidem, societatem solvere.

Constructus, collectus.

Crates, structura.

Fremitus, murmur, susurrus.

Stipare, circumdare.

Bellum, hostes.

Objectare, objicère.

Pulcher, gloriosus.

Signum, indicium, testimonium.

Exemplum, argumentum.

Mens, anima.

Haustus aetherii, spiritus ex aethere haustus.

Ire, extendi.

Tractus, regio.

Profundus, altus.

Hinc, ex Deo, spiritu divino.

Viri, homines.

Tenues vitae, animae aethereae naturae.

Arcessere, accipere.

Huc, in Deum, spiritum.

Referri, redire.

Mors, interitus, annihilatio.

Coelo succedere, in coelum ascendere.

Sedes, habitatio apum, alveare.

Augustus, sanctus, sancte casteque adeundus.

Mella servata thesauris relinere, recludere atque aperire mella, quae asservantur in repositoriis et cellis apum.

Haustus aquarum, aqua hausta.

Sparsus, spargens te.

Fovere, curare, säubern.

Praetendere, prae se ferre.

Sequax, persequens, fortscheuchend.

Bis, scil. anno.

Gravidi foetus, pleni fructus, voller Ertrag.

Cogere, colligere.

Messis, mellatio, mellis vindemia.

Taygete Pleias, una e Plejadibus septem.

Simul, simulac.

Terris ostendere os, in conspectum venire, oriri.

Honestus, pulcher.

Pede repellere amnes spretos Oceani, ex Oceano surgere, se elevare.

Aquosus, aquas, imbres cogens, denuntians.

Tristior, tristi anni tempore.

Undae hibernae, mare tempestatibus vexatum.

Laesus, offensus.

Morsus, aculeorum ictus.

Coecus, occultus.

Animam ponere, vitam amittere.

Parcere futuro, conditionem ac necessitatem futuram apum respicere.

Contusus, labefactus, contritus, gebeugt.

Res fractae, status afflictus.

Suffire, suffumigare.

Recidere, resecare.

Inanis, vacuus, sine melle.

Ignotus, non observatus, occulte adrepens.

Adedere, consumere.

Stellio, lacerta, stellatis maculis.

Lucifugus, lucem fugiens et per noctem vagans.

Congestus, constructus.

Blatta, Schabe.

Immunis, scil. a labore, nihil agens, otiosus.

Fucus, Drone.

Asper, iracundus.

Crabro, Hornifs.

Dirus, execrabilis.
Tinea, Motte.
Cassis, rete.
Exhaustae, scil. melle, evacuatae.
Incumbere, operam dare.
Lapsus, ad interitum decidens.
Sarcire, instaurare, reparare, reficere.
Ruina, jactura, damnum.
Fori, cellae.
Flores, succus florum.
Texere, conficere.
Casus nostri, morbi similes morbis hominum.
Vita, conditio, sors, natura.
Languere, infirmum esse.
Non dubius, certus.
Deformare, deformem reddere.
Vultus, Gestalt.
Luce carens, mortuus.
Funera ducere, dem Leichenbegängniss folgen.
Connexus, complicatus.
Cunctari, morari.
Tractim, per tractus omnes alvei.
Sollicitus, sollicitatus, commotus.

Aestuare, fervere, brausen.

Rapidus, vehemens.

Galbanei odores, vid. Georg. III. 415.

Arundinei canales, fistulae ex arundine factae.

Inferre, scil. in alvearia.

Fessus, aeger.

Tunsus gallae sapor, tunsa galla: *galla* autem est tumor excrescens in foliis nonnullarum arborum glandiferarum, insectis gravidus, Galläpfel.

Arens, desiccatus.

Defruta, scil. vina, cocta vina, eingekochter Most.

Psythia vitis, vid. Georg. II. 93.

Passus, a sole coctus.

Racemus, uva.

Centaureum, Tausend Güllden Kraut.

Amellus, Aster atticus, Sternkraut.

Cespes, radix capillata.

Nexa torques, sertum.

Asper, amarus.

Tonsus, gemähet.

Amella, fluvius apud Brixiam, in vicinia agri Mantuani.

Fores, Eingang.
Proles omnis, tota progenies apum.
Deficere, destituere, derelinquere.
Genus stirpis novae, genus novum, a nova stirpe oriundum.
Revocare, restituere.
Memorandus, memoratu dignus.
Arcadius magister, Aristaeus.
Pandere, manifestare.
Insincerus, corruptus ex putredine.
Ferre, proferre, generare.
Altius, profundius, longius.
Omnis fama, rei memoria, narratio.
Pellacus, Macedonicus, a Pella urbe Macedoniae.
Canopus, urbs Aegypti.
Stagnans, inundans.
Faselus, genus naviculae brevioris, quo utebantur in Nilo.
Pharetratus, pharetram gerens.
Vicinia, Nachbarschaft.
Persis, regnum Parthicum.
Urgere, herandrängen.
Diversa ruens, in diversas partes fluens.
Ora, Mündungen.

Coloratus, a sole ustus.

Devexus, qui ex altis montibus in planitiem defertur.

Jacere, ponere.

Contractus, coarctatus.

Imbrex angusti tecti, tectum angustum, cui impositae sunt imbrices, i. e. tegulae cavae, Hohlziegel.

Premere, coërcere, obstringere.

Arctus, angustus.

Obliqua luce fenestrae, quae ex obliquo lucem infundunt.

Fenestra, foramen.

Bimus, biennis.

Reluctari, repugnare, obniti.

Obstruere, verstopfen.

Plaga, percussio, fustigatio.

Tunsus, contusus, percussus.

Integer, unbeschädigt.

Solvi, dissolvi.

In clauso, in occluso loco.

Ramea fragmenta, Reisig.

Hoc geritur, haec fiunt.

Impellere, agitare, movere.

Rubere, efflorescere, nitere.

Garrulus, zwitschernd.

Tignum, Balke.

Tepefactus, erwärmt, erhitzt.

Aestuare, fermentescere.

Truncus pedum, truncis pedibus, sine pedibus.

Misceri, formari.

Aëra carpere, volare.

Nervo, scil. arcus, Senne.

Pulsare, propellere.

Extundere, studiose reperire.

Capere ingressus, exordia habere, procedere.

Peneia, ad Peneum sita.

Caput, fons.

Gurges, strudelndes Wasser.

Ima, profunda.

Tenere, habitare.

Perhibere, asserere, attestari.

Thymbraeus, sic dictus Apollo a Thymbra, vico Troadis, fano Apollinis nobili.

Custodia, Wartung.

Sollers, diligens.

Extundere, erringen.

Te matre, cum tamen te matrem habeam.

Relinquere, amittere.

Felix, fertilis.

Interficere, perdere.

Moliri, vibrare, jactare.

Bipennis, securis, ex utraque parte aciem habens.

Taedia, Ueberdruſs.

Thalamus, cubiculum, domicilium.

Milesia vellera, vid. Georg. III. 306.

Vellera carpere, lanam ducere fuso, nere.

Color hyali, color vitri, glasgrüne Farbe.

Satur, largus, abundans.

Fucatus, tinctus, imbutus.

Caesaries, coma.

Nitidus, splendens.

Lucinae labores experiri, parere.

Oceanitides, filiae Oceani.

Cura inanis, studium vanum.

Doli, Ränke.

Dulcia furta, concubitus clandestinus.

Chao, a Chao inde, Chaos primus fuit Deorum.

Densus, creber, frequens.

Captus, delectatus.

Pensa devolvere fusis, nere, spinnen.

Luctus, querela, lamentatio.

Vitreus, gläsern.

Flavum caput, caput flavis capillis exornatum.

Cura tua maxima, quem tu maxime diligis.

Nomine dicere, nominare.

Percussus perterritus.

Novus, repentinus.

Fas est, licet.

Inferre gressus, ingredi.

Vastus, valde amplus.

Genetrix, mater.

Clausus, inclusus.

Sonans, rauschend.

Phasis, fluvius Colchidis.

Lycus, fluvius Armeniae.

Enipeus, fluvius Thessaliae.

Tiberinus, Tiberis fluminis Deus.

Aniena fluenta, Anio fluvius Italiae.

Saxosum sonans, felsendurchbrausend.

Hypanis, fluvius Sarmatiae, hodie Bog.

Mysus Caicus, qui per Mysiam labitur.

Gemina auratus cornua, cujus ambo cornua sunt aurata.

Vultus taurinus, caput tauri.

Eridanus, Padus, fluvius Italiae.

Pinguia culta, arva fertilia.

Purpureus, caeruleus.

Pendens, gewölbt.

Pumex, quisque lapis cavernosus, Bimsstein.

Javis, facile remediabilis.

Germanae, sorores.

Mantelia tonsis villis, telae ad extergendas manus (Handtücher), in quibus lana in superficie attonsa, et quae adeo laevia ac mollia erant.

Reponere, vid. Georg. III, 76.

Panchaei ignes, odores Panchaei, vid. Georg. II. 139.

Maeonius, sic dictus Bacchus a Maeonia in Asia minore.

Carchesium, genus poculorum oblongum, ansatum.

Libare, sacrificare.

Servare, incolere.

Vesta, ignis.

Subjectus, exsiliens, emicans.

Relucescere, zurückstrahlen.

Carpathius gurges, Carpathium mare, à

Resistere, stare.
Nebulis obscurus, in Nebel gehüllet.
Rapidus, vehemens.
Torrere, exurere.
Sirius, sidus, quod oritur sub solis transitum in Leonem, i. e. media aestate.
Haurire, peragrare, emetiri.
Medius orbis, dimidium cursus diurni.
Arere, verdorren.
Fauces, Mündungen.
Ad limum, usque ad limum.
Radii, scil. solis.
Exsultare, hüpfen.
Ros amarus, aqua marina.
Sternere se, dejicere se.
Acuere, instigare.
Recensere, numerare, recognoscere, mustern.
Facultas, copia, opportunitas.
Componere, lagern.
Manicae, vincula manuum.
Occupare, vincire.
Miracula rerum, species, formae mirabiles.
Liquens, fliefsend.
Pellacia, fraus.

In se redire, in propriam suam formam redire.

Nam quis, quisnam.

Confidentissimus, audacissimus.

Velle, scil. me fallere.

Lapsae res, calamitates scil. ex apum internecione.

Oraculum, remedium oraculo editum.

Lumine glauco, in bläulichem Glanze.

Frendere, sonitum reddere dentibus.

Fatis ora resolvere, ad edenda fata os aperire.

Exercere, vexare, persequi.

Commissa, scelus, flagitium.

Haudquaquam ob meritum miserabilis, nullo modo infelix merito suo.

Raptus, ereptus.

Praeceps, praecipiti cursu.

Per, prope, iuxta.

Immanis, ferus, saevus.

Servare, incolere.

Chorus aequalis Dryadum, chorus aequalium, coaevarum, simul cum ea nutritarum Dryadum.

Supremus, altus, summus.
Rhodopeiae arces, vertices Rhodopes, montis Thraciae.
Alta Pangaea, Pangaeus, mons Thraciae.
Rhesus, rex Thraciae.
Mavortia tellus, Thracia, Marti sacra.
Getae, populi ad Istrum habitantes, Thraciae adnumerati.
Hebrus, fluvius Thraciae.
Actias, Atheniensis.
Orithya, filia Erichthei regis Athenarum, a Borea rapta et in Thraciam deducta.
Cavus, gewölbt.
Solari, lenire.
Aeger, kummervoll.
Testudo, lyra e testudine facta.
Solus, desertus.
Tenariae fauces, specus in Taenaro promontorio Peloponnesiaco.
Dis, Pluto, rex inferorum.
Caligans, düster.
Manes, mortuorum spiritus, Schatten.
Nescia mansuescere, quae non mitescant; die nicht erweicht werden.

Erebus, Unterwelt.
Simulacra, effigies.
Hibernus, procellosus.
Defunctus vita, mortuus.
Rogus, strues lignorum ad cadavera cremanda.
Deformis, injucundum et tristem aspectum praebens.
Cocytus, fluvius inferorum.
Inamabilis, invisus, detestabilis.
Alligare, implicare, impedire.
Novies interfusa, quae novies ambit.
Coercere, retinere.
Implexus, durchflochten.
Eumenides, Furiae.
Tenere, continere scil. a latratu, tacere.
Inhians, hians, aperiens.
Cerberus, canis infernalis.
Ixionii orbis rota, das kreisende Rad des Ixion; vid. Georg. III. 38.
Vento, im Winde, mit dem Winde zugleich.
Pedem referre, redire.
Casus, difficultates, pericula.

Evadere, effugere.
Aurae superae, die Oberwelt.
Lex, conditio.
Capere, invadere.
Jam luce sub ipsa, ubi jam lucem intrasset, in exitu viae.
Eurydice; Orphei uxor.
Animus, cupiditas.
Effusus, irritus.
Foedera, pacta, conditio.
Fragor, Gekrache.
Avernus, proprie lacus Campaniae, deinceps lacus infernalis.
Condere, claudere.
Natantia lumina, oculi incerto fluctuantes motu, moribundi.
Ferri, auferri.
Nox, caligo.
Diversa, in diversam viam ac qua Orpheus tendebat.
Prensare, captare.
Portitor orci, der Fährmann des Orkus, Charon.
Objectus, interpositus.

Stygia cymba, cymba, quae traducebat per Stygem.

Frigidus, scil. morte, erkaltet.

Perhibere, dicere, narrare.

Ex ordine, continue sine intermissione.

Strymon, fluvius Macedoniae, in finibus Thraciae.

Haec, casus suos.

Evolvere, querendo narrare.

Mulcere, mitigare.

Agere, movere.

Populea umbra, umbra populi.

Philomela, Pandionis regis Athenarum filia, in lusciniam commutata.

Noctem, per noctem.

Integrare, ex integro incipere, saepe repetere.

Venus, amor.

Hymenaeus, nuptiae.

Tanais, flumen Scythiae, hodie Don, Europam ab Asia dirimens.

Nivalis, nivibus tectus.

Riphaeae pruinae, pruinae in montibus Riphaeis; vid. Georg. III. 382.

Viduatus, liberatus.

Lustrare, peragrare, durchstreifen.

Irritus, frustra datus.

Spretae, verschmäht.

Ciconum matres, Thraces mulieres: Cicones habitabant juxta Ismarum montem, et ostium Ismari.

Munus, Liebe, Treue.

Nocturnus, cujus sacra noctu celebrari solent.

Orgia, sic appellabantur omnia sacra mystica et enthusiastica, in primis sacra Bacchi.

Discerptus, dilaceratus.

Marmoreus, candidus, niveus.

Oeagrius, sic dictus Hebrus, ab Oeagro patre Orphei.

Referre, resonare.

Jactu se dare, insilire.

Sub vertice torquere, in Wirbel drehen.

Choros agitare, saltare.

Munera tendere, sacrificare.

Pax, benevolentia, gratia.

Facilis, placabilis, ad ignoscendum paratus.

Napaeae, proprie Deae saltuum, hic quaecunque Nymphae.

Orare, exorare, placare.

Eximius, ex aliis exemtus, erlesen.

Summa, cacumen.

Lycaeus, mons Arcadiae.

Intacta, scil. jugo, unbelastet.

Deae, Nymphae.

Delubra, templa.

Aurora, dies.

Inducere ortus, illucescere.

Inferiae, sacrificia, quae manibus apud inferos competunt.

Lethaea papavera, vid. Georg. I. 78.

Mittere, offerre.

Lucum revisere, in lucum redire.

Effervere, ferventer evolare.

Nubes, examina apum, in morem nubium volantia.

Uvam demittere, in morem uvae condependere, adhaerere.

Volentes, ultro se legibus submittentes.

Adfectare, moliri, inire.

Parthenope, Neapolis.